БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 284 (19.360). ● 1985 йил 12 декабрь, пайшанба ● Баҳоси 3 тийин.

М. С. Горбачевнинг М. Ш. Мессадия билан учрашуви

11 декабрда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев Жазоир Миллий озодлик фронти партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет доимий секретариатининг раҳбари М. Ш. Мессадияни қабул қилди. М. Ш. Мессадия Жазоир партия делегациясига бош бўлиб Москвага келганди.

М. Ш. Мессадия Жазоир Халқ Демократик Республикасининг президенти, Миллий озодлик фронти партиясининг Бош секретари Ш. Бинжадиднинг мактубини М. С. Горбачевга топширди.

Дўстона суҳбат чоғида халқаро аҳволнинг ва Совет — Жазоир муносабатларининг баъзи масалалари муҳокама қилинди. СССР билан ЖХДР, КПСС билан Миллий озодлик фронти партияси ўртасида дўстона ҳамкорлик муваффақиятли ривожланиб бораётганлиги, ҳозирги замон туб проблемалари юзасидан уларнинг позициялари бир-бирига мос ёки яқинлиги мамнуният билан қайд этилди. Совет Иттифоқи ва Жазоир империализмнинг агрессив сиёсатига қарши, космосда қуролланиш пойгасининг олдини олиш ва ерда уни тўхтатиш учун, адолатли халқаро иқтисодий муносабатлар учун ва регионал можароларни халқларнинг қонуний миллий ҳуқуқларини таъминлаш асосида ҳал этиш учун курашмоқдалар. Иккала томон турли соҳаларда Совет — Жазоир ҳамкорлигини бундан буён ҳам мустаҳкамлаш иштиёқида эканликлари тасдиқланди.

Суҳбатда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Марказий Комитет секретари Б. Н. Пономарев қатнашди. **(ТАСС).**

М. С. ГОРБАЧЕВ

АҚШ савдо министри билан суҳбатлашди

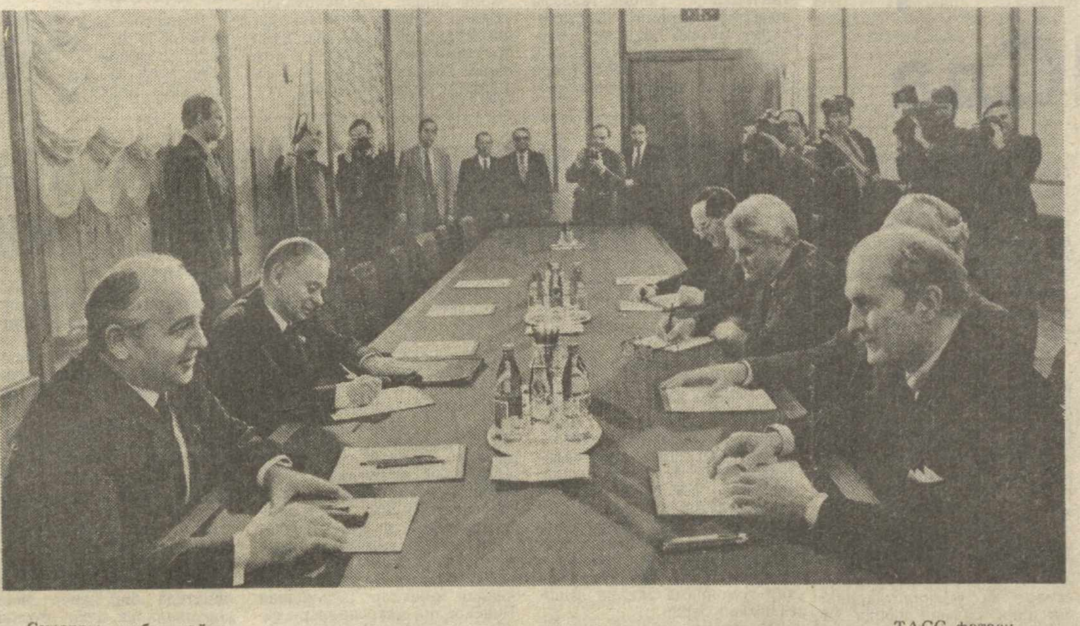

Суратда: суҳбат пайти. ТАСС фотоси.

10 декабрь куни КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев Америка—Совет савдо иқтисодий кенгашининг IX йиллик йиғилишида қатнашиш учун Москвага келган АҚШ савдо министри М Болдрижни Кремлда қабул қилиб, у билан суҳбатлашди. Суҳбатда СССР ташқи савдо министри Б. И. Аристов, АҚШнинг СССРдаги элчиси А. Хартман ва АҚШ савдо министрининг ўринбосари Б Смарт қатнашдилар.

Суҳбат чоғида М. С. Горбачев Женева учрашуви аввало Совет-Америка муносабатларини нормаллаштириш ва халқаро вазиятни умуман соғломлаштириш учун очиб берадиган имкониятлар нуқтаи назаридан муҳим аҳамиятга эга эканлигини уқтириб ўтди. Шу билан бирга гарчи дастлабки қадамлар қўйилган, СССР билан АҚШ ўртасида айниқса хавфсизликнинг туб масалаларида ҳамон катта ихтилофлар бўлса-да, учрашувнинг умумий якуни ҳар ҳолда ижобий эканлиги таъкидлаб ўтилди. Энг муҳими шуки, йиллар давомида тўпланиб қолган қалтис ва кескин проблемаларни муҳокама қилишга асос солинди, бу проблемаларни аллақачон тўхтаб қолган жойидан силжитиш лозим эди. Женевада келишиб олинган ҳамма ишларнинг ҳақиқий аҳамияти амалий сиёсатдагина намоён бўлиши мумкинлиги равшан.

Совет томонига келганда шуни айтиш керакки, у Женевада эришилган аҳдномаларга зўр жиддийлик билан қарайди ва умумий муҳитнигина эмас, шу билан бирга ҳеч қандай камситишга йўл қўймай, ўзаро ҳурмат ва тўла тенг ҳуқуқлилик асосида Совет—Америка муносабатларининг мазмунини яхшилашга ҳам интилаверади. СССР Қўшма Штатлар билан ҳалол ҳамжиҳатлик руҳида космосда қуролланиш пойгасига йўл қўйилмаган тақдирда шу пойгани тўхтатишга, дунёдаги вазиятни яхшилашга ҳаракат қилишга тайёр. Биз АҚШдан ҳам шундай ёндашувни кутишга ҳақлимиз.

Бу гапларнинг ҳаммаси, деди М. С. Горбачев, савдо-иқтисодий соҳага ҳам тўла-тўкис тааллуқлидир. Совет Иттифоқи Женева учрашуви тўғрисидаги қўшма Баёнотда иккала томоннинг савдо-иқтисодий алоқаларни ривожлантириш нияти борлиги тўғрисида ёзиб қўйилган гапларга зўр жиддийлик билан қарайди. Афсуски, бу соҳада вужудга келган аҳволни асло қаноатланарли деб бўлмайди. Бунинг сабаби яхши маълум — АҚШнинг камситувчилик сиёсати, унинг савдо-сотиқдан СССРга сиёсий тазйиқ қуроли сифатида фойдаланиш йўлидаги уринишлари мана шундай сабабдир.

Аммо бу сиёсатнинг умри тугаганлиги равшан.

Совет Иттифоқи ишончли ва истиқболли шерикдир, деб таъкидлади М. С. Горбачев. Айниқса ҳозир, бизда мамлакатни жадал социал-иқтисодий ривожлантиришнинг йирик вазифалари ҳал этилаётган бир пайтда бозоримизнинг потенциал имкониятлари жуда катта. Бошқа мамлакатлардаги савдо-сотиқ соҳасидаги бизнинг шерикларимиз буни яхши биладилар ва бу имкониятлардан ўзлари учун ғоят манфаатли тарзда фойдаланмоқдалар.

Америка—Совет савдо-иқтисодий кенгаши мажлисидан маълум бўлишича, АҚШнинг савдо-саноат доиралари Совет Иттифоқи билан ўзаро фойдали савдо-сотиқни кенгайтиришга қизиқиб қараётганликлари муносабати билан М. С. Горбачев мамнуният изҳор этди. Бу соҳада улар тегишли ташкилотларимизнинг тўла хайрихоҳлигига сазовор бўладилар. СССР билан АҚШ ўртасида кенг миқёсли, узоқ муддатли савдо-иқтисодий алоқалар ўрнатиш учун анчагина потенциал имкониятлар бор. Бундан буёнги иш Америка томонига боғлиқ.

М. Болдриж айниқса Женевадаги учрашувдан кейин АҚШ билан СССР ўртасидаги савдо-сотиқни ривожлантириш кераклиги ҳақида умумий тарзда фикр билдирди. Америка савдо-саноат доираларининг бундан манфаатдорлигини тасдиқлади. Шу билан бирга у СССР билан савдо муносабатларини ривожлантиришга тўсқинлик қиладиган АҚШ маъмурияти ва конгресси жорий этган чеклашлар борлигини кўрсатиб ўтди.

Суҳбат чоғида Совет—Америка муносабатларининг бошқа баъзи жиҳатлари ҳам муҳокама қилинди.

* * *

Шу куни М. С. Горбачев Америка — Совет савдо-иқтисодий кенгашининг Москвадаги йиғилиши ўтказилиши муносабати билан Кремлда зиёфат берди.

Зиёфатда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. И. Рижков, бошқа расмий кишилар, шунингдек АҚШ савдо-саноат доираларининг намояндалари ҳозир бўлдилар.

Дўстона вазиятда ўтган зиёфатда М. С. Горбачев билан М. Болдриж нутқ сўзладилар. Уларнинг нутқлари эътибор бериб тингланди ва қарсаклар билан кутиб олинди.

(ТАСС).

МПЛА — Меҳнат партиясининг Раиси Ангола Халқ Республикасининг президенти

Ўртоқ Жозе Эдуарду душ САНТУШга

Азиз ўртоқ Жозе Эдуарду душ Сантуш!

Сизни МПЛА — Меҳнат партиясининг Раиси олий ва масъулиятли лавозимига қайта сайланганингиз билан астойдил табриклайман.

МПЛА — Меҳнат партиясининг куни кеча тугаган II съезди ангол халқининг ўз революцион ғалабаларини қаттиқ туриб ҳимоя қилишга, мустақиллик ва социал тараққиёт йўлидан олға боришга азму қарор берганини намойиш этди.

Сизга ва Сиз орқали МПЛА — Меҳнат партиясининг барча аъзоларига бу йўлда янги муваффақиятлар тилашга ижозат бергайсиз.

КПСС, совет кишилари аввалгидек Анголанинг одилона ишини муттасил қўллаб-қувватлайверадилар.

Сизга мустаҳкам соғлиқ ва эсон-омонлик тилайман.

Қардошлик саломи билан

М. ГОРБАЧЕВ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми агросаноат комплексини бошқаришни такомиллаштириш мақсадида Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги, Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги, Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлиги, Ўзбекистон ССР Гўшт ва сут саноати министрлиги, Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлиги ва Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш-техника таъминоти давлат комитети негизида Ўзбекистон ССРнинг Иттифоқ—республика агросаноат давлат комитетини тузди.

Ўзбекистон ССР Тайёрлаш министрлиги Ўзбекистон ССР Иттифоқ — республика Ғалла маҳсулотлари министрлигига айлантирилди.

ПАРТИЯНИНГ СОДИҚ ЁРДАМЧИСИ, ИШОНЧЛИ РЕЗЕРВИ

10 декабрь куни Тошкентда Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг пленуми бўлди.

Пленумда республика комсомол ташкилотларининг КПСС Марказий Комитети 1985 йил октябрь Пленуми қарорларидан келиб чиқадиган вазифалари муҳокама қилинди, ёшлар ва студентларнинг XII Жаҳон фестивалида республика комсомол ташкилотининг иштироки якунлари ҳамда ғоявий-маънавий ва интернационал тарбияни кучайтириш тадбирлари кўриб чиқилди.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев нутқ сўзлади.

Ўз сафларида 3 миллион 300 минг кишини бирлаштирган Ўзбекистон комсомоли республика партия ташкилотининг содиқ ёрдамчиси ва ишончли резервидир, деди у. Ёшлар республиканинг меҳнат ютуқларига салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. Комсомол аъзоларидан 450 минг киши беш йиллик топшириқни муддатидан илгари бажарди. Ёшларнинг бешта коллективи ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари билан мукофотланди, ёш олимлар ва мутахассислардан 45 киши Ленин комсомоли мукофоти лауреати унвонига сазовор бўлди.

Ёш қурувчилар Янги Қўқон химия заводида ва Тошкент шоли оқлаш заводида, зилзиладан зарар кўрган Газли шаҳрини ва Наманган области районларини қайта тиклашда, бошқа кўпгина объектларда зарбдорларча ишладилар.

Агросаноат комплекси тармоқларида ёшларнинг фидокорона меҳнати сезиларли натижалар бермоқда. Пахта теримининг қизғин кунларида йигит ва қизларнинг ватанпарварлик шижоати айниқса яққол намоён бўлди.

Республика ёшлари Лениннинг ўқиш, ўқиш ва яна ўқиш деган васиятига амал қилмоқдалар. Ишчилар, колхозчилар ва мутахассислардан саккиз юз минг киши комсомол сиёсий ўқуви ва иқтисодий таълим системасида шуғулланмоқда. Ёшлар газеталари ва журналларининг тиражлари кўпайиб бормоқда. Москвада ёшлар ва студентларнинг XII Жаҳон фестивалига тайёргарлик ва унинг ўтказилганлиги республика комсомоли ҳаётида муҳим воқеа бўлди.

Эришилган ютуқларга муносиб баҳо берар эканмиз, шу билан бирга республика комсомолининг ишидаги кўп нарсалар ҳали бизни қониқтирмаётганлигини аниқ-равшан англашимиз зарур. Минглаб ёш меҳнаткашлар жўшқин ишлаётган бир пайтда айрим йигит-қизлар яхши ўқимаяпти ва меҳнат қилмаяпти, мешчанлик психологиясига берилиб кетган, социализмнинг маънавий бойликлари улар учун чуқур шахсий эътиқодга айланмаган. Давр ёшлар ўртасида иш олиб боришда янги-янги проблемаларни олдимизга қўймоқда. Бу вазифалар КПСС Марказий Комитетининг «Комсомолга партия раҳбарлигини янада яхшилаш ва ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашда унинг ролини ошириш тўғрисида»ги қарорида, партиянинг бошқа ҳужжатларида аниқ-равшан белгилаб берилган. Бироқта ҳам кенг кўламдаги тарихий вазифа ёшларнинг актив, қизғин ва ҳар томонлама иштирокисиз ҳал этилиши мумкин эмас, деди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев.

Халқ хўжалигини интенсивлашда, ишлаб чиқаришни ва жамоат ишларини бошқаришда ёшларнинг янада актив иштирок этишига эришиш — Ўзбекистон комсомоли олдида турган биринчи даражали вазифадир. Партиянинг иқтисодий стратегиясини рўёбга чиқариш соҳасидаги амалий ишларда ўз ўрни ва ролини аниқлаб олишда йигит ва қизларга ёрдам бериш зарур. Ҳар бир бошланғич ташкилотнинг куч-ғайрати кундалик, социал жиҳатдан муҳим, конкрет ишларга қаратилган бўлиши зарур. Бунда энг аввало ҳар бир ёш меҳнаткашнинг ўз ишининг пировард натижалари учун, фойдаланилмаётган резервлар ишга туширилиши учун масъулиятини оширишга алоҳида эътибор бериш керак.

Республикада вужудга келтирилган қудратли ишлаб чиқариш потенциалидан тўла даражада фойдаланилмаяпти. Сусткашлик билан ишлаётган кишилар орасида йигит ва қизлар оз эмас. 9578 комсомол-ёшлар бригадасининг 838 таси, ёшлар коллективининг ҳар тўққизтасидан бири шу йил планини бажармаяпти.

Зарур талабчанлик кўрсатилмаётганлиги интизомсизликка олиб келмоқда. Меҳнат интизомини бузаётганлар, прогулчилар орасида «Ташсельмаш» заводи, Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикаси, Жиззах уйсозлик комбинати, Фарғона сунъий кўн заводи, Наманга́ндаги 15-ғишт заводи ва бошқа корхоналарнинг анчагина ёш ишчилари бор.

Комсомол комитетлари ёқилғи-энергетика ресурсларидан тежаб-тергаб фойдаланиш проблемаларига ҳам кўпроқ эътибор беришлари лозим. Кўпгина корхоналарда тежамкорлик учун кураш олиб борилмаяпти. Ишлаб чиқарилаётган буюмларнинг сифати яхши эмаслиги тўғрисида анчагина эътирозлар тушмоқда.

Комсомоллар фонд самарадорлигини ошириш, машина ва металл, материал ва ёқилғидан самарали фойдаланиш, лойиҳалаштирилаётган ва ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилаш, меҳнат унумдорлигини пландан ташқари ўстириш ва маҳсулот таннархини қўшимча равишда арзонлаштириш учун олиб борилаётган курашнинг ташаббускорлари бўлишлари керак. Бу ишда «Комсомол прожектори» штаблари ва постларининг ролини ошириш лозим.

Ёшларни техника ижодкорлигига жалб этиш тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилиш лозим. Бунинг учун бизда имкониятлар мавжуд. Бизда истеъдодли олимлар ва омилкор мутахассисларнинг катта отряди етишган. Беш йиллик бошидан бери улар салкам 80 миллион сўм иқтисодий самара берган 33 мингта рационализаторлик таклифлари киритдилар ва ихтиро қилдилар.

Бундан буён ҳам бутун чоралар билан йигит ва қизларнинг ихтирочилик ҳамда рационализаторлик ишларига қизиқишини рағбатлантириш, илғор тажриба мактаблари ишини активлаштириш, ёшларнинг жамоатчилик асосида ишловчи лойиҳалаш ва конструкторлик бюроларидаги, янги техникага оид комсомол штаблари ва постлари ишидаги иштирокини кенг қўллаб-қувватлаш зарур. Ёш олимлар кенгашлари, ёшлар комплекс ижодий коллективлари ишининг самарадорлигини анча ошириш керак. Улар республикамиз учун энг истиқболли илм-фан йўналишларига — пахтачиликни комплекс механизациялаш, Қуёш энергиясидан фойдаланиш, чиқитсиз технология ечимлари ва бошқа шу каби масалаларга куч-ғайратларини жамлашлари мақсадга мувофиқ бўлур эди, деб ўйлаймиз.

Қурилиш объектлари ёшларнинг моҳир қўлларига муҳтож. Ҳозир республика комсомоли 88 та зарбдор қурилишга оталиқ қилмоқда. Бироқ уларнинг кўпчилигида интизомни бузиш, давлат топшириқларини барбод этиш ҳоллари оз эмас, кадрлар қўнимсизлиги юқори даражададир. Масалан, ҳозир Самарқанд паррандачилик фабрикаси қурилишида, Ташпромстройнинг бир қанча объектларида ва бошқа кўпгина объектларда шундай вазият вужудга келди. Меҳнат унумдорлигини ўстириш планлари бажарилмаяпти. Иш ва турмуш учун ҳамма жойда ҳам нормал шарт-шароитлар яратилган, деб бўлмайди. Биз бу камчиликлар учун министрликлар ва идоралардан, хўжалик органларидан жавобгарликни соқит қилмай комсомол комитетларидан ёшлар янги жойда муқим ўрнашиб қолишлари, профессионал жиҳатдан ўсишлари, ўзларини меҳнатда фаол кўрсатишлари тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик қилишларини талаб этишга ҳақлимиз, — деб таъкидлади И. Б. Усмонхўжаев.

Ҳозир Ноқоратупроқ зона областларига ёрдамни кўпайтириш, Ғарбий Сибирнинг нефть-газ конлари районларида уй-жойлар қурилишини ташкил этиш вазифаси қўйилган. Келгуси йилдаёқ республика вакиллари шу районларда социал, маданий ва маиший объектлари бўлган 30 миллион сўмлик уй-жой биноларини қуришлари лозим. Ўзбекистон меҳнаткашларидан 15—20 минг киши партия даъватига, қалб амрига биноан жўнаб кетади. Бу — бизнинг юксак интернационал бурчимиздир, бинобарин республика комсомоли уни шараф билан бажаради.

Республиканинг агросаноат комплексида катта вазифаларни ҳал этишни ёшларга дадилроқ ва тобора кўпроқ топшираверишкерак. Давлат экономиканинг шу секторини ривожлантиришга маблағларни аямаяпти. Беш йиллик мобайнида бу ерда асосий фондлар қиймати учдан бир ҳисса ошди. Бироқ ишлаб чиқариш ҳажмлари пасайди. Қўл меҳнати улуши ҳамон жуда юқори бўлиб қолмоқда. Пахтачиликда бу ҳол, аввало, кўпгина хўжаликларда машина теримини назар-писанд қилмасликдан иборат яроқсиз иш ҳамон мавжудлиги сабабли рўй бермоқда. Бухоро, Қашқадарё областларида ва бошқа бир қанча областларда машина терими плани барбод этилди. Комсомол ташкилотлари эса бу ишда пассив позицияда турди. Бу йил механизатор кадрлар илгаригига қараганда икки баравар кам тайёрланди.

Аҳволни тезлик билан ўнглаб олиш керак. Қишлоқ хўжалиги техникани эгаллаган, фан ютуқлари ва илғор тажрибани амалда қўллай оладиган ёшларнинг доимо келиб туришига тобора кўпроқ муҳтож бўлмоқда. Бу айниқса, чорвачиликка тааллуқлидир. Янги одамларни фермага юбориш — ишнинг ярми, холос. Меҳнат қаноат бағишлаши ва юксак натижалар бериши учун чорвадорларга яхши меҳнат, турмуш ва дам олиш шароитларини яратиб бериш тўғрисида ҳар куни ғамхўрлик қилиш керак.

Республиканинг ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантириш учун аҳолининг бир қисмини Сирдарё, Жиззах ва Қашқадарё областларининг қўриқ районларига ташкилий равишда, оммавий кўламда кўчириш зарур. Ҳозирги вақтда 2100 тадан кўпроқ оила ўша районларга кўчиб борди. Аммо бу жуда кам. Хусусан, Андижон, Фарғона, Наманган, Самарқанд областларининг комсомол ташкилотлари қўриқ районлар устидан оталиқни кучайтириш борасидаги куч-ғайратларини икки карра, уч карра оширишлари лозим.

Йигит ва қизларни хўжалик юритишнинг иқтисодий методларига ўргатиш, уларни шу йилги ва умуман беш йиллик планларини сўзсиз бажаришга сафарбар этиш, Ленин комсомолининг КПСС XXVII съездига рапортини имзолаш ҳуқуқи учун ўтказилаётган мусобақага янги омил бағишлаш — комсомол комитетларининг ғоят муҳим вазифасидир.

Комсомол ташкилотларининг идеологик, сиёсий-тарбиявий фаолиятини янада яхшилаш талаб этилади. Бу ишдаги расмиятчиликка изчиллик билан барҳам бериш, унинг одамлар маънавий ва моддий талаб-эҳтиёжлари билан боғланишини мустаҳкамлаш зарур.

Мактаб ислоҳотини амалга оширишда комсомол фаолиятини яхшилаш — жуда муҳим вазифа. Комсомолнинг мактабга оталиғи комплекс ва доимий бўлиши, барча комсомол комитетлари, ҳар бир комсомол ходими ва активи ўқишнинг сифати ҳамда ўқувчиларнинг меҳнатга тайёргарлиги учун, мактаб комсомол ташкилотидаги ишларнинг аҳволи учун шахсий масъулиятни ҳис этиши лозим.

Студентлар ва ўқувчиларда марксча-ленинча дунёқарашни шакллантириш, уларни билимни амалда қўллай билиш, топширилган иш учун жавоб бериш руҳида тарбиялаш, сиёсий ва маданий-оммавий ишларнинг хилма-хил формаларини актив равишда қўшиб олиб бориш — комсомолнинг биринчи даражали бурчидир.

Ичкиликбозлик каби ярамас ҳолга батамом барҳам бериш — комсомолнинг муҳим вазифасидир. Бу соҳада амалга оширилаётган чоралар ўз натижаларини бермоқда. Ишни кучайтириш лозим. Комсомоллар ҳушёр оила учун, шаҳар ва қишлоқларни ҳушёрлик зоналарига айлантириш учун ҳаракатда жуда актив иштирок этишлари керак.

Ёшларнинг бўш вақтини уюштиришни яхшилаш тўғрисида ўйлаб кўриш лозим. Бунда бизнинг фойдаланилмаган кўпгина резервларимиз бор. Клублар, оммавий дам олинадиган барча жойлар комсомол доимий таъсир ўтказиб турадиган зона бўлиб қолишига эришиш керак. Республикада физкультура ва спортни қатъият ва изчиллик билан ривожлантириш, бу ишни сифат жиҳатдан янги поғонага кўтариш лозим.

Атеистик тарбиянинг самарадорлигини ошириш, ёшларни жамиятимизга ёт идеология ва аҳлоқнинг ҳар қандай кўринишларига муросасизлик руҳида тарбиялаш, янги урф-одатлар ва маросимларни жорий этиш зарур.

Фашизм устидан қозонилган Ғалабанинг 40 йиллигига тайёргарлик кўриш ва уни байрам қилиш чоғида тўпланган тажрибадан ижодий фойдаланиб, ёш авлодни ватанпарварлик ва интернационализм руҳида тарбиялашни кучайтириш керак.

Ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашда комсомолнинг роли ортиб бораётганлиги союз ички ишининг услуби, форма ва методларини янада яхшилашни талаб этади. Комсомол комитетларида мажлисбозлик, дабдабали тадбирлар камроқ ўтказиладиган бўлиб қолди. Комсомол кадрлари ва активи билан ишлашни яхшилаш соҳасида ҳам муайян қадамлар қўйилмоқда.

Шу билан бирга зарур сиёсий ва ишчанлик фазилатларига эга бўлмаган ташаббуссиз кишилар комсомол ишига кўтарилаётган ҳоллар ҳамон учраб турибди. Биз партия кадрлари сафларининг софлиги учун курашаётган ҳозирги пайтда комсомолда ҳам худди шундай ишлар ўтказилиши керак. Ҳар бир комсомол етакчиси Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумининг йўл-йўриқларини амалга оширишда қатъият намунаси бўлиб қолиши принципиал бўлиши, гражданлик виждонининг энг юксак мезонларига мос келиши лозим.

Пировардида И. Б. Усмонхўжаев республика комсомоллари ва ёшлари билимларни, маданиятни, профессионал маҳоратни тинимсиз эгаллайдилар, партия билан халқнинг революцион, жанговар ва меҳнат анъаналарини кўпайтирадилар, республикани социал-иқтисодий ривожлантиришга яна ҳам салмоқли ҳисса қўшадилар, деб ишонч билдирди.

Пленум ташкилий масалани кўриб чиқди. Б. А. Алламуродов партия ишига ўтганлиги муносабати билан у Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари ва бюро аъзоси вазифаларидан озод қилинди. КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Ижтимоий Фанлар академиясининг аспиранти, илгари Наманган область комсомол комитетининг биринчи секретари бўлиб ишлаган Дилшодхон Дадажонова Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари ва бюро аъзоси этиб сайланди.

Пленум ишида КПСС Марказий Комитети Ташкилий-партиявий ишлар бўлими секторининг мудири В. И. Бессарабов, ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари А. В. Жуганов иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ЎРТОҚ И. Ҳ. ЖЎРАБЕКОВНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ РАИСИНИНГ БИРИНЧИ ЎРИНБОСАРИ — ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ АГРОСАНОАТ КОМИТЕТИНИНГ РАИСИ ЭТИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми қарор қилади:

Ўртоқ Исмоил Ҳакимович Жўрабеков Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари вазифасидан озод қилиниб, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари — Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитетининг раиси этиб тайинлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Советн Президиумининг Раиси О. САЛИМОВ

Ўзбекистон ССР Олий Советн Президиумининг Секретари Л. БЕКҚУЛБЕКОВА.

Тошкент шаҳри 1985 йил 11 декабрь.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ИККИНЧИ СЕССИЯСИНИНГ ОЧИЛИШИ ТЎҒРИСИДА

Ўн биринчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг иккинчи сессияси бугун, 12 декабрь куни, эрталаб соат 10 да Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залида очилади.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатлари бугун эрталаб соат 9 дан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залида рўйхатга олинади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ОҚСОҚОЛЛАР КЕНГАШИНИНГ МАЖЛИСИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Оқсоқоллар кенгашининг мажлиси бугун, 12 декабрда, эрталаб соат 9 дан 30 минут ўтганда, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залида ўтказилади.

ДАВР БИЛАН ҲАМНАФАС

Совет халқининг бутун фаолияти мамлакатнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётидаги шонли воқеа — КПСС XXVII съездига тайёргарлик билан йўғрилган. Давримизга муносиб асарлар яратаётган сўз усталари халққа ўзининг бутун истеъдоди ва илҳомини бағишламоқда.

11 декабрь куни Москвада Катта Кремль саройида очилган Россия Федерацияси ёзувчилари VI съездининг делегатлари ўз меҳнатига баҳо беришга юксак талабчанлик позициясида туриб ёндашмоқдалар, адабиётни бундан буёнги ривожлантириш йўлларини амалий ва синчковлик билан белгиламоқдалар.

Делегатлар ва меҳмонлар М. С. Горбачев, Г. А. Алиев, В. И. Воротников, В. В. Гришин, А. А. Громико, Е. К. Лигачев, Н. И. Рижков, М. С. Соломенцев, Э. А. Шеварднадзе, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, Н. В. Тализин, Б. Н. Ельцин, Л. Н. Зайков, М. В. Зимянин, И. В. Капитонов ўртоқларни гулдурос, давомли қарсаклар билан кутиб олдилар.

Съезд делегатлари орасида қардош адабиётларнинг намояндалари, Москва меҳнаткашларининг вакиллари, санъат арбоблари, олимлар, партия ва совет ходимлари, Қуролли Кучларнинг жангчилари бор.

РСФСР Ёзувчилар союзи правлениесининг раиси С. В. Михалков «Партия вазифалари — адабиёт вазифалари» мавзуида доклад қилди. У проза, поэзия, драматургия, публицистика, болалар ва ўсмирлар адабиёти соҳасида, танқидий тафаккурни ривожлантиришда, таржимонлик фаолиятида «адабиёт беш йиллиги» эришган ютуқларни батафсил таърифлаб берди.

Партия совет адабиётидан ва, шу жумладан, Россия адибларидан социалистик жамият маданиятини янги-янги дурдоналар билан бойитишни, совет кишисининг ғоявий ва маънавий дунёсини ҳаққоний тасвирлашни, барча кишилар активлигини оширишни кутмоқда, деди докладчи. Бугунги кунда ҳаётнинг ўзи ҳақиқий ёзувчининг актив гражданлик позициясини рағбатлантириб, уни ҳозирги талаблар руҳида фикрлашга ва иш кўришга даъват этмоқда.

Ёзувчиларимиз анжумани съездолди ҳужжатлари умумхалқ муҳокамасига қўйилган пайтда ўтмоқда ва бу Россия ёзувчилари зиммасига алоҳида масъулият юклайди, деди пировардида нотиқ. У партиянинг содиқ ёрдамчилари бўлган сўз усталари совет жамиятининг ҳозирги, ғоят муҳим босқичида адабиётнинг жуда катта аҳамиятга эга эканлигини англаган ҳолда халқнинг, Ленин партиясининг ишончини оқлаш учун барча ишларни қиладилар, деб ишонч билдирди.

Сўнгра музокаралар бошланди.

РСФСР ёзувчиларининг съезди ўз ишини давом эттирмоқда.

(ТАСС).

СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСда

СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС «Саноат бирлашмалари, корхоналари ва ташкилотлари мастерларининг, участка ҳамда цех бошлиқларининг ролини янада ошириш тўғрисида ва уларнинг меҳнатини рағбатлантиришни кучайтириш ҳақида» қарор қабул қилдилар. Қарорда кўзда тутилган тадбирлар КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель Пленумининг ҳамда фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга бағишлаб 1985 йил июнь ойида КПСС Марказий Комитетида ўтказилган кенгашнинг йўл-йўриқларига мувофиқ ишлаб чиқилган бўлиб, улар мастерларнинг, цехлардаги бошқа раҳбар ходимларнинг экономикани хўжалик юритишнинг янги методларига ўтказиш шароитида ишлаб чиқаришни интенсивлаш ҳамда ўн иккинчи беш йиллик план топшириқларининг муваффақиятли бажарилишини таъминлаш билан боғлиқ вазифаларни ҳал этишдаги роли ва обрў-эътиборини оширишга қаратилгандир.

Қарорда қайд этилганидек, социал-иқтисодий ривожланишни ва фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, ишлаб чиқариш самарадорлигини ўстириш ва маҳсулот сифатини яхшилаш вазифаларини ҳал этишда меҳнат коллективларидаги бевосита раҳбарлар, ишнинг ташкилотчилари ва тарбиячилар сифатида мастерларнинг, участкалар ҳамда цехлар бошлиқларининг роли ва масъулияти анча ортади.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг шу масала юзасидан 1977 йилда қабул қилган қарори мастерлар фаолиятини кучайтиришга, уларни тайёрлашни яхшилашга, малакаси ва маълумот даражасини оширишга кўмаклашди. «Уралмаш» ва «Новокраматорск машинасозлик заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаларида, Октябрь 40 йиллиги номидаги Балашиха «Криогенмаш» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида ва бошқа илғор коллективларда ижобий иш тажрибаси тўпланган.

Шу билан бирга, қарорда таъкидлаб ўтилганидек, министрликлар, идоралар, корхоналар ва ташкилотларнинг раҳбарлари мастерларнинг, участкалар ва цехлар бошлиқларининг самарали меҳнат қилишлари учун зарур шарт-шароитларни ҳали яратиб бермаяптилар, уларнинг обрў-эътиборини ошириш, корхоналарда ишлаб чиқариш, техникавий ва социал вазифаларни ҳал этишда кенг кўламда қатнашишларини таъминлаш чораларини кўрмаяптилар.

Кўпгина мастерлар, участкалар ва цехларнинг бошлиқлари ишлаб чиқаришни интенсив ривожланиш йўлига ва хўжалик юритишнинг янги методларига ўтказиш шароитида ўз ишларини қайта ташкил этмадилар. Улар ишлаб чиқариш ва тарбия ишида СССРнинг меҳнат коллективлари тўғрисидаги Қонун қоидаларига етарлича амал қилмаяптилар. Кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш, меҳнатни моддий ва маънавий рағбатлантириш чоғида уларнинг фикри яхши ҳисобга олинмаяпти. Кўпинча шу бўғин раҳбарлари асосий фаолиятга хилоф равишда ўзларига тааллуқли бўлмаган ишларни бажармоқдалар. Бундай ходимларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш ҳозирги ишлаб чиқариш ва фан-техника тараққиёти талабларига ҳали тўлиқ мос бўлиб тушаётгани йўқ. Корхоналарнинг ҳаммасида ҳам мастерлар кенгашлари тузилган, деб бўлмайди, баъзида бундай кенгашлар етарли даражада ташаббускорлик кўрсатмаяпти. Кўпгина корхоналарда мастерлар фондлари тузилмаяпти ёки бундай фондлардан норационал фойдаланилмоқда.

СССР Министрлар Совети билан Бутуниттифоқ касаба союзлари марказий Совети бирлашмалар, корхоналар, ташкилотларнинг ишида юксак пировард натижаларга эришишда мастерларнинг, участка ва цех бошлиқларининг ролини янада ошириш ҳамда уларнинг меҳнатини рағбатлантиришни кучайтириш мақсадида министрликлар, идораларнинг, ишлаб чиқариш ва илмий-ишлаб чиқариш бирлашмалари, саноат корхоналари, илмий-тадқиқот муассасалари, конструкторлик ва технология ташкилотлари раҳбарларининг зиммасига мастерлар, участка ва цех бошлиқлари коллективларнинг давлат планлари ҳамда социалистик мажбуриятларини бажариш соҳасидаги ишларини муваффақиятли бажаришлари учун барча зарур шароитларни яратиш вазифасини юклади. Фан ва техника ютуқларини, илғор технологияни ишлаб чиқаришга жорий этишни жадаллаштиришда, янги маҳсулот ишлаб чиқаришни ўзлаштиришда, коллективларда ихтирочилик ва рационализаторликни ривожлантиришда мастерларнинг, участка ва цех бошлиқларининг роли ҳамда масъулиятини ошириш вазифаси қўйилди. Уларнинг куч-ғайратлари ишчиларнинг юқори унумли меҳнатини ташкил этиш, маҳсулот сифатини ошириш, барча турдаги ресурсларни тежаш, меҳнат шароитларини яхшилаш, илғор тажрибани оммалаштириш, социалистик мусобақани ривожлантириш учун хўжалик юритишнинг янги методларидан ҳар томонлама фойдаланишга қаратилсин.

Мастерларнинг, участка ва цех бошлиқларининг ишини структуравий бўлинмаларни хўжалик ҳисобига изчиллик билан ўтказишга, тармоқлар ва ишлаб чиқаришларнинг хусусиятларини ҳисобга олиб, коллектив пудратни жорий этишга йўналтириш назарда тутилмоқда. Мастерлар йириклаштирилган комплекс бригадалар составига киритилган тақдирда шундай бригадаларга раҳбарлик қилиш уларнинг зиммасига юклансин. СССРнинг меҳнат коллективлари тўғрисидаги Қонунига мувофиқ бўлинмалар фаолиятидаги ишлаб чиқариш ва социал масалаларни ҳал этишда мастерларнинг, участка ва цех бошлиқларининг актив иштирок этишлари таъминлансин.

Мастерларга, участка ва цех бошлиқларига ходимларнинг, айниқса ёшларнинг меҳнат ва маънавий тарбияси даражасини ошириш таклиф этилди. Коллективларда қулай маънавий-психологик иқлим яратилсин, интизом, тартиб ва уюшқоқлик кучайтирилсин. Цех бўғинининг ҳар бир раҳбари топширилган ишга билимдонлик билан ижодий муносабатда бўлиш шахсий намунасини кўрсатишига эришилсин.

Мастерларни, участка ва цех бошлиқларини танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашни такомиллаштиришга, бундай лавозимларга жуда яхши тайёрланган ҳамда ташаббускор инженер-техник ходимларни, мастерлик лавозимларига эса ташкилотчилик қобилиятларига эга бўлган ва коллективларда обрў қозонган илғор бригадирлар ва юқори малакали ишчиларни кўтаришга катта аҳамият берилмоқда. Энг яхши мастерларни, участка ва цех бошлиқларини бирлашмаларда, саноат корхоналари ва ташкилотларида юқорироқ раҳбарлик лавозимларига кўтаришни кенгроқ практика қилиш тавсия этилди. Уларнинг илғор иш тажрибаси мунтазам суръатда ўртоқлашиб турилсин. Мастерлар кенгашларининг фаолияти кучайтирилсин, участкалар ва цехларнинг фаолиятига, тегишли раҳбарларни тайинлаш ва рағбатлантиришга тааллуқли масалаларни ҳал этишда кенгашларнинг фикри ҳисобга олинсин.

Қарорда мастерлар, участка ва цех бошлиқларининг профессионал савиясини оширишнинг ҳамда топширилган ишга масъулият билан муносабатда бўлиш руҳида тарбиялашнинг таъсирчан воситаси сифатида уларнинг меҳнати самарадорлигига ва билимдонлигига баҳо бериш чоғида аттестациянинг ролини кучайтириш кўзда тутилган. Аттестация икки йилда камида бир марта ўтказилиши кераклиги белгилаб қўйилди. Аттестация натижалари юзасидан лавозимида кўтарилиш, класс унвонини бериш, окладларни ошириш, уларга устама ҳақ белгилаш, зарур бўлиб қолган тақдирда эса айрим ходимларнинг мансаб окладларини ушбу мансаб бўйича белгиланган минимал миқдор даражасида камайтириш ёки лавозимидан бўшатиш тўғрисида қарор қабул қилиш назарда тутилади. Аттестация комиссияларини корхона ва ташкилотларнинг раҳбарлари раҳбар ходимлардан ва юқори малакали мутахассислардан тайинлайдилар. Уларнинг составига партия, касаба союз, комсомол ташкилотларининг вакиллари ва мастерлар кенгашларининг раислари кирадилар.

СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС саноат бирлашмалари, корхоналари ва ташкилотларининг раҳбарларига аттестация натижаларига қараб раҳбар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларнинг иш ҳақи фондини тежаш ҳисобидан ва ана шу тежаш доирасида мастерлар, участка ва цех бошлиқлари мансаб окладининг 50 процентигача миқдорда устама ҳақ (юқори малака учун бериладиган устама ҳақ ўрнига) белгилаш ҳуқуқини бердилар.

Аттестациялар ўртасидаги даврда ишлаб чиқариш кўрсаткичлари яхшиланган тақдирда мазкур устама ҳақлар (максимал миқдорлар доирасида) оширилиши мумкин, ишлаб чиқариш фаолияти кўрсаткичлари ёмонлашган, коллективларга раҳбарлик бўшашган, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизоми бузилган, коллективда ходим обрўсини йўқотган тақдирда бундай устама ҳақни бирлашма, корхона, ташкилот раҳбари аттестация комиссиясининг фикрини ҳисобга олган ҳолда камайтириши ёки бекор қилиши мумкин. Бирлашмалар, корхоналар ва ташкилотларга касаба союз комитетлари билан келишган ҳолда ва меҳнат коллективларининг маъқуллаши билан раҳбар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларни мукофотлаш учун кўзда тутилган моддий рағбатлантириш фонди маблағларининг бир қисмини меҳнатда юксак ютуқларга эришганлик учун устама ҳақ белгилашга сарфлашга рухсат берилди.

Саноат бирлашмалари, корхоналари ва ташкилотларининг раҳбарлари мастерларнинг профессионал-малака даражаси ва меҳнат ҳиссасига баҳо бериш практикасини яхшилашлари ҳамда алоҳида ўрнак кўрсатганлар учун «II класс мастери» ва «I класс мастери» номларини белгилашлари керак. Амалдаги схемаларда кўзда тутилган мансаб окладлари меҳнатга ҳақ тўлашнинг янги шартлари жорий этилгунга қадар бундан буён II класс мастери учун 10—15 процент ва I класс мастерлари учун 20—30 процент оширилиши белгилаб қўйилди. Бу тадбирни мазкур бирлашмалар, корхоналар ва ташкилотлар иш ҳақи план фонди ҳисобидан ва шу фонд доирасида амалга ошириш кўзда тутилади. Окладлар оширилиши муносабати билан мастерларга класс учун мансаб окладларига устама ҳақ белгилаш бекор қилинади.

Қарорда бирлашмалар, корхоналар ва ташкилотларга участкалар ва цехларнинг смена билан ишловчи ходимларига тунда ишлаганлик учун мастерлар ва ишчиларга белгиланган миқдорларда қўшимча иш ҳақи белгилашга рухсат бериш кўзда тутилади.

Катта иш тажрибасига эга бўлган ва меҳнатда энг юксак натижаларга эришган мастерларни рағбатлантириш мақсадида министрликлар ва идораларга тегишли касаба союз органлари билан биргаликда саноат тармоқларида «Фахрий мастер» унвонини жорий қилиш тавсия этилди. Ушбу унвонни бериш ва шундай мастерларни рағбатлантириш тартибини СССР Меҳнат ва социал масалалар давлат комитети ВЦСПС билан биргаликда белгилайди.

Юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришда моддий ресурсларни иқтисод қилишда, меҳнат сарфини камайтиришда, янги техникани ўзлаштиришда ўрнак кўрсатган ишчиларни рағбатлантириш имкониятларини кенгайтириш учун саноат бирлашмалари, корхоналари ва ташкилотларининг раҳбарларига мастернинг ихтиёрига ажратиладиган мукофот фондини ана шу бирлашмалар, корхоналар ва ташкилотларнинг иш ҳақи умумий фонди ҳисобидан ва шу фонд доирасида участка иш ҳақи план фондининг 5 процентига қадар оширишларига рухсат берилди. Меҳнат коллективининг маъқуллаши билан ушбу мақсадларга моддий рағбатлантириш фонди маблағларининг бир қисми сарфланиши мумкин. Мастер ихтиёридаги мукофот фонди план топшириқларини бажараётган участкаларда тузилади, фонднинг конкрет миқдорлари эса тегишли участканинг умумий иш натижаларига қўшаётган ҳиссасига қараб белгиланади.

СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигига ўрта махсус ўқув юртларида таълим муддатлари қисқартирилган бўлимларда (ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда) практик мастерлар тайёрлаш даражасининг оширилишини таъминлаш топширилди, бунда ана шу ўқув юртлари ускуналарнинг прогрессив турлари билан жиҳозланиши, ўқитишнинг актив методларини қўлланиши, талабалар илғор корхоналарда стажировкадан ўтишлари, таълим жараёнига тегишли тармоқларнинг юқори малакали мутахассислари жалб этилиши зарур.

Министрликлар, идораларга, саноат бирлашмалари, корхоналари ва ташкилотларига 2—3 йилда камида бир марта мастерларнинг, участка ва цех бошлиқларининг малакасини (ишлаб чиқаришдан ажралган ва ажралмаган ҳолда) малака ошириш институтлари ва уларнинг филиалларида, шунингдек корхоналар, ташкилотлардаги, олий, ўрта махсус ўқув юртлари ҳузуридаги малака ошириш курсларида мажбурий ошириш ва қайта тайёрлаш ишларини ўтказиш таклиф қилинди. Тайёрлаш ва қайта тайёрлаш жараёнида фан-техника тараққиёти ютуқларини жорий этиш, ишлаб чиқариш ва меҳнатни замонавий ташкил этиш, маҳсулот сифатини ошириш, меҳнат сарфини камайтириш ва моддий ресурсларни тежаб-тергаш илғор тажрибасини ўрганиш ҳамда уни эгаллаш таъминлансин. Хўжалик юритишнинг янги методларини ўзлаштиришга ва уларни амалда қўлланишга, серунум машина-ускунада меҳнатнинг илғор усуллари ва методларини эгаллашга алоҳида эътибор қаратилди.

Справочниклар, ахборот ва ўқув-методик адабиётларни нашр этиш ҳамда улар билан мастерларни, участка ва цех бошлиқларини зарур миқдорда таъминлаш кўзда тутилган.

Саноатнинг ишлаб чиқариш ва илмий-чиқариш бирлашмалари, корхоналарнинг, илмий-тадқиқот муассасаларининг, конструкторлик ва технология ташкилотлари мастерлари, участка ва цех бошлиқлари учун ишлаб чиқаришда кийиладиган форма белгиланади.

Қарор 1986 йил 1 январдан амалда жорий этилади ҳамда қайси идорага бўйсинишидан қатъи назар, саноатнинг ишлаб чиқариш ва илмий-ишлаб чиқариш бирлашмалари, корхоналарига, илмий-тадқиқот муассасаларига, конструкторлик ва технология ташкилотларига ёйилади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ СЕССИЯСИ ОЛДИДАН

ОНАЛАР ВА БОЛАЛАР ДОИМИЙ АРДОҚДА БЎЛСИН

Ўзбекистон ССР Олий Совети Хотин-қизлар меҳнати ва турмуши ҳамда оналик ва болаликни муҳофаза қилиш масалалари билан шуғулланувчи доимий комиссиясининг 10 декабрь куни бўлиб ўтган мажлисида халқ депутатлари Наманган шаҳар Советининг болали аёлларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш тўғрисидаги Қонун талабларини бажариш, болали аёлларни жамоат ишлаб чиқаришига янада кенгроқ жалб этиш борасидаги ишини муҳокама қилди.

Ўтган йилнинг ўзидагина Наманган корхоналарида уч мингдан ортиқ ишчи хотин-қизнинг меҳнат шароити санитария-гигиена талабларига мослаштирилганлиги қайд этилди. Бунинг учун 2,6 миллион сўм сарфланди. Аврли газламалар, шойи газлама комбинатларининг, «Электротерм» ишлаб чиқариш бирлашмасининг маъмуриятлари ва жамоат ташкилотлари меҳнаткаш хотин-қизлар тўғрисида доимо ғамхўрлик қилмоқдалар, шаҳардаги соғлиқни сақлаш муассасаларининг моддий-техника базаси мустаҳкамланмоқда, мактабларда куни узайтирилган группалар иши ва мактабгача тарбия яхшиланмоқда.

Бироқ мажлисда сўзга чиққан депутатлардан В. Кузьмин, С. Рибакова ва бошқалар болали аёлларга жамоат ишларида актив қатнаша оладиган шарт-шароитлар яратиб бериш тўғрисидаги партия ва ҳукумат талабларини Наманган шаҳар Совети, бир қанча корхоналарнинг раҳбарлари ҳар доим ҳам тўла бажармаётганликлари ҳақида гапирдилар. Масалан, меҳнат қилиш истагини билдирган аёлларнинг кўпчилиги мактабгача тарбия болалар муассасаларида жойларнинг етишмаётганлиги сабабли ишлай олмаяптилар. Шаҳар Совети касаначиликни, тўлиқ бўлмаган иш куни ва сирғалувчи график шартлари билан ишлаш формаларини ривожлантириш тўғрисида етарлича ғамхўрлик қилмаяпти. Ҳамма корхоналарда ҳам зарур санитария хоналари ва маиший хоналар бор, деб бўлмайди.

Комиссия Наманган шаҳар ижроия комитетига хотин-қизлар меҳнат шароитини яхшилаш борасидаги чора-тадбирларни амалга ошириш устидан назоратни кучайтиришни, мактабгача ёшдаги болалар муассасалари тармоқларини кенгайтириш, медицина хизматини такомиллаштириш, болалар сутли таомлари ошхонаси ишига кўпроқ эътибор беришни тавсия этди. Янги иш жойларини яратиш, истиқомат жойларида ишлаб чиқариш цехларини ташкил этиш, меҳнатнинг касаначилик формаларини ҳар томонлама ривожлантириш ишида кўпроқ ташаббускорлик кўрсатиш зарур.

Комиссия мажлисида Хоразм область халқ депутатлари маҳаллий Советлари хомиладор аёллар ва чақалоқларга медицина ёрдамини таъминлаш хусусидаги Ўзбекистон ССРнинг соғлиқни сақлаш тўғрисидаги Қонунини қандай бажараётганликлари ҳақидаги масала ҳам кўриб чиқилди. Кейинги вақтларда областда яна йигирмата фельдшерлик-акушерлик пункти ташкил этилганлиги, бир қанча янги қишлоқ участка касалхоналари қурилганлиги, область туғруқхонасининг хотин-қизлар консультацияси янги бинога кўчирилганлиги қайд этилди.

Шу билан бирга сўзга чиққан депутатлардан В. Гратовская, Ю. Эргашев ва бошқалар бу ишда ҳали кўп камчиликлар мавжудлигини таъкидладилар. Комиссия Хоразм область ижроия комитетига хомиладор аёлларга медицина ёрдамини такомиллаштириш ва кичик ёшдаги болалар соғлиғини сақлаш хусусида бир қанча конкрет чора-тадбирларни тавсия этди. Халқ депутатлари шаҳар Советининг Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми қарорларини бажариш борасидаги ишларини активлаштириш таклиф қилинди.

Мажлисда комиссиянинг 1986 йилги иш плани тасдиқланди. (ЎзТАГ).

АТРОФ-МУҲИТ МУҲОФАЗАСИГА ЭЪТИБОР КУЧАЙТИРИЛСИН

10 декабрда Ўзбекистон ССР Олий Советининг Табиатни муҳофаза қилиш ва табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш доимий комиссиясининг мажлиси бўлиб ўтди. Мажлис бошланишидан аввал депутатлар Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлигининг бир қанча корхоналарига бориб, бўлажак муҳокама билан боғлиқ масалаларни батафсил ўргандилар. Бу эса министрлик республиканинг табиат муҳофазаси тўғрисидаги қонунини қандай бажараётганлигини чуқур ва ҳар томонлама таҳлил этишга имкон берди.

Комиссия ўз мажлисини республика Бинокорлик материаллари саноати министрлигида ўтказди. Мажлисда министрлик коллегиясининг аъзолари ва корхоналарнинг раҳбарлари иштирок этдилар.

Депутатлардан И. Сулаймонов, С. Камолов, Т. Тошпўлатов, Р. Абдуллаев ва бошқаларнинг нутқларида министрлик корхоналарида атроф-муҳитни ифлосланишдан муҳофаза этиш борасида муайян иш қилинаётганлиги таъкидланади. Масалан, ҳозирги беш йилликда, бир қанча бирлашмалар, комбинатлар, заводларда янги тозалаш ускуналари ўрнатилди, чанг—газ ютгич қурилмалар ремонтдан чиқарилди. Айрим коллективларда ҳаво ва сув ҳавзалари ҳолатини назорат қилиш хизматлари тузилди.

Шу билан бирга, сўзга чиққан кишилар республика Бинокорлик материаллари саноати министрлиги, шу министрликка қарашли корхоналарнинг раҳбарлари табиатни муҳофаза қилиш тўғрисидаги қонунларнинг талабларини қониқарсиз бажараётганликларини уқтириб ўтдилар. Атмосфера ҳавосини муҳофаза қилиш борасида беш йиллик учун мўлжалланган тадбирларнинг ярмисигина бажарилди. Бир қанча корхоналарда, айниқса, цемент саноати корхоналарида ҳар йили зарарли моддаларни ташқарига чиқариб ташлаш даражаси ошиб бораётир.

Сув манбалари ҳамон булғанмоқда. Министрликка қарашли саноат корхоналарининг деярли учдан бир қисмида сувни тозалайдиган иншоотлар йўқ. Табиатни муҳофаза қилиш объектлари қурилишига ажратилган маблағлар ўзлаштирилмаяпти. Бекобод цемент комбинатида, бир қанча бошқа корхоналарда янги тозалаш қурилмаларини барпо этиш йўл қўйиб бўлмайдиган даражада чўзилиб кетган. Айрим жойлардаги мавжуд чанг-газ ютгич қурилмалар созланмаган.

Министрлик қонунни бузиб, тозалаш қурилмалари чала битказилган ёки умуман қурилмаган ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушираётганлиги тўғрисида мисоллар келтирилди. Министрликка қарашли автомобиль транспорти атмосферани булғатувчи жиддий манбага айланган. Автомобиль транспорти ёқилғининг кам зарарли тури билан ишлатишга ниҳоятда секин ўтказилмоқда, нософ двигателли автомобиллардан фойдаланишга йўл қўйилмоқда.

Министрлик корхоналари бир қанча ҳолларда тегишли ҳужжатларсиз фойдали қазилмаларни кавлаб олишга киришиб, Ўзбекистон ССРнинг Ер ости бойликлари тўғрисидаги кодексини бузмоқдалар.

Доимий комиссия Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлигига табиатни муҳофаза қилиш тўғрисидаги Қонун бузилаётганлигини бартараф қилиш юзасидан тадбирлар комплексини амалга оширишни сув ва ҳаво ҳавзаларини муҳофаза қилиш ҳолати устидан, табиий ресурслардан комплекс фойдаланиш устидан министрлик назоратини кучайтиришни тавсия этди.

Мажлисда комиссиянинг 1986 йилги иш плани тасдиқланди. (ЎзТАГ).

МЕЗБОНЛИК ХИЗМАТИ ТАКОМИЛЛАШТИРИЛСИН

Ҳар йили Ўзбекистонга жаҳондаги кўпгина мамлакатлардан юз минглаб туристлар келади. Улар экономика ва маданиятни ривожлантиришдаги ютуқлар билан қизиқиб танишадилар, тарихий ёдгорликларни ва янги қурилишларни томоша киладилар. Чет эллик меҳмонларнинг республикамизда бўлганликлари тўғрисидаги таассуротлари кўп жиҳатдан уларга хизмат кўрсатиш даражасига қараб белгиланади.

Ўзбекистон ССР Олий Совети ташқи ишлар комиссиясининг 11 декабрь куни бўлиб ўтган мажлисида Самарқанд шаҳар Совети ижроия комитетининг чет эл туристларига хизмат кўрсатишни яхшилаш ишлари ҳақидаги масала муҳокама қилинди.

Сўнгги икки йил ичида Самарқанднинг бир қанча тарихий обидалари қайта таъмирланиб, обод қилинганлигини, кўчаларга асфальт ётқизилганлиги, меҳмонларга медицина, савдо ва маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш учун қўшимча чоралар кўрилганлиги таъкидланди.

Шу билан бирга бу ишда, деб таъкидлашди депутатлардан Э. Раҳмонов, Л. Генералов ва бошқалар, жиддий камчиликлар ҳали бартараф этилмаган. Айрим обидалар атрофи зарур даражада обод қилинмаган, ресторанлар, барлар, бозорлар, меҳмонхоналар ишида нуқсонларга барҳам берилмаган. Меҳмонларнинг бўш вақтини уюштиришда театрлар, музейлар, кўргазмалар мавжуд имкониятлардан фойдаланмаётирлар.

Комиссия қабул қилган қарорда Самарқанд шаҳар ижроия комитетига аниқланган камчиликларни бартараф этиш юзасидан оператив чоралар кўришни, чет эллик туристларга хизмат кўрсатиш маданиятини оширишга кўпроқ эътибор беришни тавсия этди.

Ўзбекистон ССР Енгил, Маҳаллий саноат ва Савдо министрликлари ишлаб чиқараётган эсдалик буюмлари сифатини ва чет эл туристларига савдо хизматини яхшилаш соҳасидаги ишлари масаласи ҳам муҳокама қилинди.

Депутатлардан М. Қаюмов, Х. Тошхўжаев ва бошқалар ўз нутқларида республика корхоналарида ишлаб чиқарилаётган эсдалик буюмларининг тури кўпайиб, сифати бирмунча яхшиланганлиги ҳақида гапирдилар. Миллий безак туширилган чинни, керамика, газлама ва дўппилар кўплаб харид қилинмоқда.

Бироқ енгил ва маҳаллий саноат корхоналари ишлаб чиқараётган маҳсулотлар стандартларга мос эмас. Эсдалик буюмлари хили суст янгиланмоқда, савдони ташкил этишда ҳам камчиликлар мавжуд.

Комиссия Енгил ва Маҳаллий саноат министликларига эсдалик буюмлар ишлаб чиқарувчи корхоналар иши устидан қаттиқ контрол ўрнатишни, бу буюмларнинг янги турлари яратилишини таъминлашни, уларнинг хилларини анча кўпайтиришни, сифати яхшиланишига эришишни тавсия қилди. Республика Савдо министрлигига Ўзбекистон ССР чет эл туризми Бош бошқармаси билан биргаликда савдо хизматини янада яхшилаш тадбирларини ишлаб чиқиш таклиф қилинди. Самарқанд, Бухоро, Хоразм область ижроия комитетларига, Тошкент шаҳар ижроия комитетига ҳам тегишли тавсиялар берилди.

Мажлисда доимий комиссиянинг 1986 йил иш плани тасдиқланди. (ЎзТАГ).

ДОИМИЙ КОМИССИЯНИНГ МАЖЛИСИ

11 декабрь куни Ўзбекистон ССР Олий Совети Қонун лойиҳаларини тайёрлаш доимий комиссиясининг мажлиси бўлди.

Комиссия маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисида Ўзбекистон ССР кодексининг республика Олий Совети Президиуми тақдим этган лойиҳасини муҳокама этди. Кодекс лойиҳасини маъқуллаш ва уни ўн биринчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг иккинчи сессияси муҳокамасига киритиш тўғрисида қарор қабул қилинди.

Қашқадарё областида ишёқмасларга, шунингдек ижтимоий фойдали меҳнатдан бўйин товлаб, текинхўрларча ҳаёт кечираётган шахсларга қарши курашнинг аҳволи таҳлил этилди.

Шу масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди. (ЎзТАГ).

МОСКВАДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

11 декабрь куни Руминия Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий ижроия комитетининг аъзоси, Руминия Социалистик Республикаси миллий мудофаа министри генерал-полковник К. Олтяну Москвадан мамлакат бўйлаб сафарга жўнаб кетди. У СССРга Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий дўстона визит билан келган.

Аэродромда уни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали С. Л. Соколов, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

(ТАСС).

ДЕҲҚОН БЎЛСАНГ ШУДГОР ҚИЛ!

Республика областларида шудгорлашнинг бориши тўғрисида шу йил 11 декабрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Топшириққа нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда шудгорланган майдон; учинчи устун — мавсум бошидан буён.

ҚҚАССР	1,2	134,8
НАМАНГАН	—	130,3
ФАРҒОНА	0,8	118,3
БУХОРО	0,3	107,1
ХОРАЗМ	1,6	102,8
Тошкент	0,7	96,6
Андижон	1,3	96,4
Навоий	—	95,5
Жиззах	1,7	91,6
Сирдарё	1,7	90,7
Самарқанд	1,9	85,4
Қашқадарё	1,9	83,2
Сурхондарё	3,4	52,8
Республика бўйича:	1,4	95,1

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми музика санъати соҳасида мутахассислар тайёрлаш ва уларни коммунистик руҳда тарбиялашда узоқ йил самарали иш олиб борганлиги учун ва туғилган кунига саксон йил тўлиши муносабати билан М. Ашрафий номли Тошкент Давлат консерваториясининг доценти ўртоқ Григорий Федорович **Головановни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми узоқ йил самарали ишлаганлиги, ремонт ишларини ривожлантиришдаги хизматлари ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш-техника таъминоти давлат комитети раисининг ўринбосари ўртоқ Виктор Степанович **Коленкони** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ИҚТИСОДИЙ ФАННИНГ УФҚЛАРИ

Партиянинг иқтисодий сиёсатини ижодий тарзда амалга ошириш, ишлаб чиқаришга фан ютуқларини, хўжалик юритишнинг илғор формаларини кенгроқ жорий этиш — КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель ва октябрь Пленумлари қарорларида, мамлакатни ривожлантиришнинг Асосий йўналишлари лойиҳасида белгилаб берилган шу ва бошқа вазифалар Ўзбекистон Илмий-иқтисодий жамияти правлениесининг 10 декабрда Тошкентда бўлиб ўтган пленумида муҳокама қилинди.

Халқ хўжалигида иқтисодий экспериментни оммалаштириш, республика агросаноат комплексини бошқаришнинг янги системасини яратиш, ишлаб чиқаришнинг ҳамма бўғинларида хўжалик ҳисобини мустаҳкамлашда илмий-иқтисодий жамият фаолиятини кенгайтириш зарурлиги пленумда уқтириб ўтилди. Илғор тажрибани пропаганда қилиш ва кенг ёйиш, ҳар бир меҳнаткашда иқтисодий тафаккурни тарбиялашга диққат-эътиборни қаратиш лозимлиги таъкидлаб ўтилди.

(ЎзТАГ).

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

ПАРТИЯНИНГ СЪЕЗДОЛДИ ҲУЖЖАТЛАРИНИ МУҲОКАМА ҚИЛАМИЗ

АГРОСАНОАТ САМАРАДОРЛИГИ УЧУН

ХЎЖАОБОД РАЙОН ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯСИДА

КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси лойиҳасида таъкидланганидек, агросаноат комплексини янада мустаҳкамлаш ва унинг самарадорлигини ошириш, мамлакатнинг шу комплекс берадиган маҳсулотга бўлган эҳтиёжларини тўла-тўкис қондириш — мамлакатни социалиқтисодий ривожлантиришнинг зарур шартидир. Қишлоқ партия ташкилотлари ўз фаолиятларини ана шу талаблар асосида ташкил этишни барча муваффақиятларнинг асосий омили деб билмоқдалар. Андижон область Хўжаобод район партия ташкилотининг яқинда бўлиб ўтган конференциясида ҳам худди шу руҳ сезилиб турди.

Конференцияда партиянинг иқтисодий сиёсати, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, агросаноат комплексини ривожлантириш тўғрисидаги кўрсатмалари қандай амалга оширилаётгани ҳақида атрофлича фикр юритилди, район партия комитетининг ана шу муҳим соҳадаги фаолияти принципиаллик билан, танқид ва ўз-ўзини танқид руҳида чуқур таҳлил этилди. Ҳисобот даврида район партия ташкилоти томонидан олиб борилган партиявий-ташкилий, сиёсий-тарбиявий ишларга тегишли баҳо берилди

Район партия комитетининг биринчи секретари **Д. Абдураззоқов**нинг ҳисобот доклади ва музокараларда қатнашган делегатларнинг сўзларида партиявий раҳбарликнинг ленинча услуби янада кенгроқ қарор топаётгани, коммунистларнинг активлиги ўсганлиги таъкидланди. Саноат маҳсулотининг ҳажми ўнинчи беш йилликка нисбатан икки баравар кўпайганлиги, мўлжалдагидан 60 миллион сўмлик кўп маҳсулот реализация қилинганлиги, шунингдек маҳсулот тури кўпайиб, сифатда ижобий ўзгаришлар бўлгани айтилди. Ҳисобот даврида Кўтарма пахта тозалаш заводи тўла қувват билан ишлай бошлади. Хўжаобод, Кулла трикотаж фабрикалари ишга туширилди, консерва заводининг қуввати оширилди. Район бўйича беш йиллик давомида йилига ўртача 13 миллион сўмликдан зиёд капитал маблағ ўзлаштирилди. 34 минг квадрат метр уй-жой, 8 та мактаб, 9 та мактабгача болалар муассасалари ва бошқа маданий-маиший объектлар қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Конференцияда делегатлар икки йил давомида пахта тайёрлаш планининг бажарилмай қолиши сабабларини очиб ташладилар. Агротехника қоидалари бузилганлиги, машина теримига эмас, қўл теримига зўр берилганлиги, РАПО совети ва унинг мутахассислари ўз бурчларини садоқат билан ўтамаганликлари қаттиқ танқид қилинди.

Район партия ташкилоти агросаноат комплекси тараққиётига, мамлакат Озиқ-овқат программасининг бажарилишига эътиборни кучайтирмоқда. Қишлоқ хўжалик раҳбар кадрлари ва мутахассисларга мустақил ишлаш имкони берилди. Тармоқ тажрибали, коммунист кадрлар билан мустаҳкамланди. Булар эса ўз навбатида дон, пилла, гўшт, тухум, жун, сабзавот тайёрлаш беш йиллик планларининг ортиғи билан бажарилишида муҳим роль ўйнади.

Конференция делегатлари ютуқларни қайд этиш билан бирга, ишда йўл қўйилаётган камчиликлар, хато ва нуқсонларни келтириб чиқараётган сабабларни чуқур таҳлил қилдилар. Бундай камчиликлар эса районда оз эмас. Масалан аксарият хўжаликларда сабзавот етиштириш ва сотиш планлари уддаланмай қолди. «Коммуна» совхози белгиланганидан 379 тонна, «Победа» колхози 12 тонна кам сабзавот тайёрлаб, беш йиллик планни бажармади. Хўжаликларнинг раҳбарлари, мутахассислар мева ва узумчиликни ривожлантиришга ҳамон иккинчи даражали иш сифатида қарамоқдалар. Боғ ва токзорларни янгилаш, кенгайтириш, парвариш қилишда муҳим камчиликлар мавжуд. Район бўйича беш йиллик мева ва узум тайёрлаш плани уддаланмай қолгани, шу давр ичида давлатга 6715 тонна мева, 2000 тонна узум кам топширилгани партия ташкилотларининг бу соҳа тараққиётига таъсирини жиддий равишда кучайтиришни талаб этади.

Жамоат чорвачилигини ривожлантиришда ҳам қатор камчиликларга йўл қўйиляпти. Гарчи, партия йиғилишларида бу муҳим соҳани тажрибали мутахассис кадрлар билан мустаҳкамлаш, чорвачилик фермалари фаолиятига коммунистлар оталиғи ва бошланғич партия ташкилотлари ёрдамини кучайтириш, чорвачилик рентабеллигини ошириш юзасидан кўпгина қарорлар қабул қилинган бўлса ҳам сўз ва иш бирлиги таъминланмади, қарорлар қоғозда қолиб кетди. Айниқса, хўжаликларда зотли сигирлар бош сонини кўпайтириш, сут етиштириш ишлари ўлда-жўлда бўлиб қолди. Музокарада сўзга чиққан делегатлар чорвачилик соҳасида техника ва механизациялаш воситаларидан унумли фойдаланиш ва маҳсулот таннархини арзонлаштириш ҳар бир коммунистнинг кундалик вазифаси эканлигини таъкидладилар.

Андижон нефть кони партия комитетининг секретари **Т. Ҳайдаров** ишчи кучлари ресурсларидан унумли фойдаланишга эътиборни қаратди. Калинин номли совхоз бригада бошлиғи **К. Сайназаров** РАПО мутахассислари ўз вазифаларига сидқидиллик билан қарамаётганликлари, ерга муносабатнинг ёмонлиги, унинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш бўйича зарур даражада иш олиб борилмаётганлигини танқид қилди. Киров номли агросаноат комбинатининг бўлим бошқарувчиси **М. Султонов** делегатларнинг эътиборини мамлакат Озиқ-овқат программасини бажариш йўлида қилинаётган ишларга қаратди. Комбинат партия ташкилоти кейинги йилларда кадрлар билан ишлашни анча сусайтириб юборди, — деди у.— Асосий участкалар малакали кадрлар билан мустаҳкамланмади. Район партия комитети ҳам ўз навбатида келишувчиликка, эътиборсизликка йўл қўйди. Ана шундай аҳвол хўжаликда маҳсулот етиштиришнинг камайиб кетишига олиб келди.

«Шарқ юлдузи» колхози пиллачилик бригадасининг бошлиғи **Т. Абдураҳимова** ҳам ўз сўзида колхоз бошланғич партия ташкилоти партиявий-ташкилий ва оммавий-сиёсий ишларни сусайтириб юборганлигини танқид қилди. Юқори партия ва совет органларидан муҳим муаммони — Жанубий Фарғона канали қирғоқларини бетонлаштиришни тезлаштириш масаласини ҳал қилишни илтимос этди. Конференцияда сўзга чиққан ипакчилик совхозининг директори **Д. Дадабоев**, район аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бошқармасининг ишчиси **М. Абдуваҳобова**, Булоқбоши матлубот жамиятининг сотувчиси **М. Ғиёсова**, 14-мактаб партия ташкилоти секретари **Н. Сейитумерова**, «Победа» колхози партия комитетининг секретари **Н. Юсупов** ва бошқа делегатлар район партия комитети ва бошланғич партия ташкилотлари, хўжаликлар олдида турган вазифалар ва уларни бажариш учун партия ташкилотлари, коммунистлар, барча меҳнаткашларни сафарбар этиш тўғрисида фикр юритдилар. Докладчи ва музокарада сўзга чиққан ҳар бир нотиқ КПСС XXVII съезди муҳокамасига қўйиладиган муҳим уч ҳужжат — КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси, таклиф этилаётган ўзгартишлар билан КПСС Устави, СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳаларини қизғин маъқуллаб гапирдилар.

* * *

Конференцияда район партия комитетининг, район партия ташкилоти ревизия комиссиясининг янги состави, Андижон область партия конференциясига делегатлар сайланди.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ОДАМЛАРГА ҒАМХЎР БЎЛАЙЛИК

КОЛХОЗ РАИСИНИНГ МУЛОҲАЗАЛАРИ

Баъзи-баъзида: Охунбобоев номли колхозга осон, у ерда зўр механизаторлар бор, деган гапларни эшитиб қоламан. Ҳа, бизнинг механизаторларимиз яхши. Масалан, бу йил колхозимиз пахта йиғим-теримига 21 сентябрда киришди. 7 октябрда эса йиллик планни бажаргани ҳақида рапорт берди.

Одамлар ўз-ўзидан малакали мутахассислар бўлиб туғилмайдилар. Улар малакали мутахассис бўлиб етишадилар. Лекин бир хўжаликда малакали мутахассис бўлиб етишадилар-у, бошқасида етишмайдилар, ҳамма гап шунда. Бу энг асосий масаладир.

Раислик лавозимидаги биринчи йилимни — 1958 йилни эслайман. Ўшанда колхоз ҳар гектар майдондан атиги 16 центнердан пахта йиғиштириб олганди. Даромад зўрбазўр миллион сўмдан ошганди. Олдинроқ бўлса ҳам айтаман, бу йил биз ҳар гектар ердан 37 центнердан хирмон кўтардик. Даромад олти миллион сўмни ташкил қилди.

Менинг мутахассислигим механик бўлганлигидан техникасиз ҳосилдорликни ҳам, даромадни ҳам ошириб бўлмаслигини яхши тушунардим. Шунинг учун биринчи навбатда механизаторлар тайёрлаш билан шуғулландим. Ёш йигит-қизларни курсларга юбордик. Якка тартибда ўқитиш билан ҳам шуғулландик. Вақт-соати келиб хўжаликда механизаторларнинг салмоқли отряди вужудга келди. Ҳар ҳолда трактор ва комбайн рулига ўтқазадиган одамларимиз бор эди.

Кўпгина одамлар шу билан чегараланиб қолишади. Ахир шунинг ўзи камлик қилади-ку! Ҳар бир механизатор машина бошқаришни ўрганибгина қолмай, уни мукаммал ўзлаштириб олиши, бундан ташқари ерни, экинлар парваришининг ўзига хос хусусиятларини яхши билиши лозим. Хуллас, пировард натижа юқори бўлиши учун ҳамма ишни қилиши зарур.

Биз ҳар бир агрегатни хўжалик ҳисобига ўтказишга, механизаторлар меҳнатига ҳақ тўлашни етиштирилган пахтанинг миқдори ва сифатига тўғридан-тўғри боғлиқ қилиб қўйишга қарор бердик. Унинг натижасини узоқ кутмадик. У яхши самара бера бошлади. Одамлар техникага эҳтиёткорлик билан ёндашадиган, уни авайлайдиган, машиналарнинг синиши ва бекор туриб қолишини камайтирадиган бўлиб қолдилар. Айни пайтда барча бригадалар зиммаларидаги ҳамма ишни ўз вақтида, энг мақбул муддатларда бажара бошладилар. Механизаторлар эндиликда гектарлар миқдори кетидан камроқ қувадиган, кўпроқ бажарилаётган иш сифати ҳақида қайғурадиган бўлиб қолдилар. Чунки ҳосилдорлик иш сифатига боғлиқ-да.

Ернинг ҳақиқий хўжайинларини тарбиялашга коллектив пудрат ҳам кўмаклашмоқда. Бизда барча пахтачилик бригадалари ана шу усулга ўтказилган. Айтишим мумкинки, бу коллективларда фақат пахта етиштирилаётгани йўқ. Уларда одамлар ҳам тарбияланмоқда. Бу одамларда фақат ўзи ишлаётган участка учунгина эмас, айни пайтда бутун бригададаги, умуман, хўжаликдаги ҳамма ишлар аҳволи учун юксак масъулиятни ҳис қилиш туйғуси тарбияланмоқда.

Меҳнатни ташкил этиш ва уни рағбатлантиришнинг коллектив шакллари амалда меҳнаткашларнинг ўз-ўзини бошқариш формаси ҳамдир. Нарядсиз система шароитида хўжаликни бошқаришда фақат правление, бригада бошлиқлари эмас, балки ҳамма колхозчилар иштирок этишмоқда. Мана шунинг учун ҳам коллектив пудрат фақат иқтисодий жиҳатдангина эмас, айни пайтда муҳим социал аҳамиятга ҳам эгадир. Афсуски, бу усул ҳамма жойда ҳам кенг жорий этилган деб бўлмайди. Менинг фикримча, баъзи раҳбарлар зиммаларига ортиқча ташвишларни олгилари келмаётган жойларда у кенг қўлланилмаяпти. Ахир нарядсиз бригадаларни, уларнинг хўжалик билан тузган шартномаларига кўра, ҳосил етиштириш учун зарур бўлган ҳамма нарса—техника, ўғит, уруғлар билан тўла-тўкис таъминлаш лозим. Биз эса булардан ташқари сув билан таъминлаш мажбуриятини ҳам олганмиз. Истаймизми-йўқми, моддий-техника таъминотида тартиб ўрнатишга, аграр ва иқтисодий хизматлар даражасини янада юқорироқ кўтаришга тўғри келади.

Биз ўз тажрибамизда шунга иқрор бўлдикки, юқоридаги барча ташвишлар оқибат натижада уч баравар кўп фойда олиш билан қопланади. Коммунист Юсуф Султонов бригадасини олайлик. У биринчилар қаторида коллектив пудратга ўтган эди. Планга кўра, у ҳар гектар экин майдонидан ўртача 30 центнердан пахта тайёрлаши керак эди. Амалда эса 36 центнердан хирмон кўтарди. Битта шу бригаданинг ўзи пландан ташқари пахта топширгани учун колхоз салкам 40 минг сўм даромад олди. Хўш, колхозчилар бундан нима олишади? Уларга қўшимча даромаднинг ҳар бир сўми ҳисобига планга қўшимча маҳсулот етиштирганлари учун яна 1 сўм 48 тийиндан ҳақ тўланди. Набижон Фозилов ва Рўзибой Ботировлар бошлиқ бригадаларнинг аъзолари ҳам худди шу йўл билан қўшимча даромаднинг ҳар бир сўми ҳисобига салкам 1,5 сўмдан ҳақ олдилар. Колхозда ўн бешта бригада бўлиб, улар орасида давлатга пахта сотиш планини бажармаган биронта ҳам бригада йўқ.

Коллектив пудрати ва хўжалик ҳисобининг афзаллигини яққол исботловчи яна бир фактни келтирмоқчиман. Республиканинг кўпгина хўжаликларида пахта топшириш планларини бажарганларига қарамай, кассаларида ҳеч вақо йўқ. Техника, ўғит сотиб олишга пуллари йўқ. Ҳатто, колхозчилар билан ўз вақтида ҳисоб-китоб қила олмайдилар. Шунинг натижасида қарз кўтаришга, давлатдан кредит олишга мажбур бўладилар. Бизда эса кассамизда саккиз миллион сўм пулимиз бор. Унга кўп нарса сотиб олса бўлади. Янги техника харид қиламиз. Уй-жой ва маданий-маиший объектлар қурилишини кенг кўламда олиб бормоқчимиз. Колхозда янги турар жой посёлкаси қурилиши тугай деб қолди. Клуб қурилмоқда. У шаҳардагидан асло қолишмайди. Мен бу ўринда хўжалик мақсадларидаги қурилишларни тилга олаётганим йўқ. Масалан, бизнинг ремонт устахоналаримиз заводларнинг устахоналаридан қолишмайди. Техника воситалари сақланадиган шинам гаражларимиз бор.

Ҳамма нарсани одамлар ҳал қилади, деб тўғри айтишади. Бу оддий ва ҳар бир киши тушунадиган лўнда ҳақиқатни кейинги йилларда аста-секин унута бошладилар. КПССнинг янги таҳрирдаги Программасида айнан инсон омилига катта аҳамият берилганлиги яхши бўлди. Энг аввало, у партиянинг яқин ва узоқ истиқболга белгилаётган катта вазифаларини амалга оширишда ҳал қилувчи роль ўйнаши керак.

Ана шундан партия ташкилотлари, барча даражадаги хўжалик раҳбарларининг асосий вазифаси — одамлар билан ишлаш ва одамлар учун ишлаш вазифаси келиб чиқади. Бизни фақат гектарлар ва центнерларгина қизиқтириб қолмай, биринчи навбатда одамларнинг талаб ва эҳтиёжлари, уларнинг кайфияти ва фикр-мулоҳазалари қизиқтириши керак.

Мен КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси лойиҳасида **инсон омилига эътибор, коллективдаги маънавий муҳит партия ташкилотларининг идеология ишини баҳолашда муҳим мезон бўлиши керак**, деган фикрни киритиш мақсадга мувофиқ бўлар эди, деб ўйлайман. Хўжалик раҳбарлари фаолиятига баҳо бераётганда ҳам ана шу мезон ҳал қилувчи роль ўйнаши керак.

М. РЎЗМАТОВ,
Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Тошкент область Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз раиси.
(«Правда», 1985 йил 10 декабрь).

МУХБИРИМИЗ БОНГ УРАДИ

СУТ НЕГА КАМАЙДИ?

Қўшкўпир районп фермаларида қишловнинг дастлабки кунлариданоқ сут камая бошлади. Август ва сентябрь ойларида ҳар бир бош сигирдан кунига ўртача 5—6 килограммдан, илғор хўжаликларда эса 7—8 килограммдан сут соғиб олинган эди. Октябрь ва ноябрь ойларига келиб кунлик кўрсаткич 4-4,5 килограммга тушиб қолди. Сут тайёрлашнинг умумий ҳажми ўтган йилнинг шу даврида (кунига) 18—20 тоннани ташкил этган бўлса, ҳозир 11—12 тоннадан ошмаяпти.

Подада сигирларнинг сони бир йил ичида 119 бошга камайди, мавжуд 2900 бош сигирдан 75 проценти соғиляпти, холос. Шундай қилиб, сут етиштириш ва давлатга сотиш бўйича октябрь ва ноябрь ойлари топшириқлари бажарилмади. Қишловга пухта тараддуд кўрилмаганлиги, сигирларга рацион бўйича озуқа берилмаётганлиги, молларни парвариш қилишда зоотехника талабларига риоя этилмаётганлиги сут-товар фермаларида маҳсулдорликнинг ниҳоятда паст бўлишига олиб келяпти.

Калинин номли колхоз фермасидамиз. Рацион хўжакўрсинга деворга илиб қўйилган, аммо сигирларга белгиланган миқдорда озуқа бирлиги берилмаяпти. Озуқа цехи конвейери нормал ишламайди, қирқилган дағал хашак буғда димланмаяпти.

— Озуқа қориштирадиган ва димлайдиган агрегатни ишлата олмаяпмиз, ёқилғи етишмаяпти, — дейди ферма мудири Маматсоли Оллоёров.

Фермада чорвадорларнинг унумли ишлаши ва дам олиши учун қулай шароит яратилмаган. Мусобақани ташкил этиш, илғорларни моддий ва маънавий рағбатлантириш эътибордан четда қолган. «Кўрсаткич тахтаси» номига бор. Лекин унга иш натижалари ёзиб борилмайди. Фермадаги 210 бош сигирдан 165 таси соғиляпти. Октябрь ойида ҳар бош сигирдан 110 килограмм сут олинган бўлса, ноябрь ойида бу кўрсаткич 85 килограммни ташкил этди.

Зооветеринария талабларига қатъий амал қилинмаганлиги оқибатида 129 бош қорамол, шу жумладан 75 сигир бруцеллёз касалига учраган ва гўштга топшириб юборилган. Ветеринария врачи О. Қурёзов, зоотехник Р. Абдуллаев ўртоқлар бу юқумли касалликларнинг олдини олишда ҳафсаласизлик кўрсатиб келганлар. Натижада касаллик бир неча йилдан бери давом этмоқда.

Районнинг «Тошкент» колхози фермасида ҳам аҳвол ташвишли. 550 тонна сут етиштириш планлаштирилган бир вақтда ўтган ўн бир ой ичида 350 тонна сут етиштирилган. Октябрь ва ноябрь ойларида 170 бош соғин сигирнинг ҳар биридан сут олиш ўтган йилнинг шу давридагидан 30-35 процент камайган. Кунлик кўрсаткич эса 7,3 килограммдан 4,3 килограммга тушиб қолган. Бунинг асосий сабаби — сигирлар озуқага ёлчимаётганлигидир. Беда пичани тайёрлаш, сенаж босиш ва силос бостириш планлари бажарилмаганидан озуқа рационига риоя қилинмаётир.

Районнинг Охунбобоев номли, «Иттифоқ», Қурбонов номли ва «Москва» колхозларида ҳам қишлов даврида сутнинг камайишига йўл қўйилган. Бунинг сабаби: фермаларнинг озуқа цехлари бир маромда ишламаётир, механизмлар ва агрегатлар, иситиш системалари бекамикўст созланган эмас, ҳисоб-китоб ишлари тузук йўлга қўйилмаган. Социалистик мусобақани ташкил этишда юзакичилик ҳукм сурмоқда. Чорвадорларга меҳнат шароити яратиб беришга лоқайдлик билан қаралянти.

Вазифа — жонли ташкилотчилик кўрсатиш, пировард натижа яхши бўлишини, белгиланган планларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлашдан иборат.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Чет элларда

ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР • ФАКТЛАР • ШАРҲЛАР

ЖЕНЕВА УЧРАШУВИДАН СЎНГ

ҚУРОЛСИЗЛАНИШ ЙЎЛИДАГИ ТЎСИҚ ОЛИБ ТАШЛАНСИН

ХАНОЙ. Женевада олий даражада ўтказилган Совет—Америка учрашуви иккала мамлакат ўртасидаги мулоқотга яхши асос солди, деб ёзади Вьетнам Ватан фронти марказий комитетининг органи «Дай доан кет» газетаси. Ҳозирги кескин халқаро вазият шароитида Совет Иттифоқининг халқлар тинчлиги ва хавфсизлигини таъминлашга қаратилган принципиал йўлини бутун тараққийпарвар халқаро жамоатчилик кенг миқёсда қўллаб-қувватлаб, тўла маъқуллаб кутиб олди. Халқаро жамоатчилик СССРдан ибрат олиб масалага масъулият билан ёндашиб, КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев ўртага қўйган совет тинчлик ташаббуслари комплексига ижобий жавоб беришни Вашингтондан кескин талаб қилмоқда.

Иккала томоннинг Женевадаги Баёнотда ядро урушига йўл қўйиб бўлмаслиги, Совет—Америка муносабатларини анча яхшилашга интилиши тўғрисида изҳор этган фикри Ер юздаги тараққийпарвар кучларни қувонтирмай қола олмайди. Шу билан бирга, деб таъкидлайди газета, бошланган мулоқот осон бўлмайди. Амалда агрессив мақсадларга хизмат қилаётган «стратегик мудофаа ташаббуси» ҳамон Ер юзи халқларининг хавфсизлигига катта таҳлика солиб турибди. Бу эса Ер юзининг тараққийпарвар кучларидан биргалашиб ҳаракат қилишни, тинчлик ва кескинликни юмшатиш учун курашни янада кучайтиришни талаб қилади, деб таъкидлайди «Дай доан кет» газетаси.

РИМ. Женевада олий даражада ўтказилган учрашув халқаро кескинликни юмшатишга қарши бўлган ва Италияда ҳам ўз таъсирини ўтказиб турган кучларга зарба бўлиб тушди. Бу учрашув кескинликни юмшатиш жараёнини қайта тиклаш учун ва халқлар ўртасида ҳамжиҳатликни чуқурлаштириш учун қатъият билан курашаётган кучларнинг шак-шубҳасиз муваффақияти бўлди, деди Италия Компартиясининг Бош секретари А. Натта Италия Коммунистик партияси Марказий Комитети билан Марказий контрол комиссиясининг бу ерда ўтказилган пленумида сўзлаган нутқида.

ДЕҲЛИ. КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг АҚШ президенти Р. Рейган билан учрашуви ядровий қуролланиш пойгасига чек қўйиш, бутун инсониятнинг хавфсизлигини таъминлаш мақсадида бундан буёнги Совет—Америка музокаралари учун қулай шароит яратди, дейилади Ҳиндистон Коммунистик партияси Миллий кенгашининг бош секретари Ч. Ражешвар Раонинг бу ерда тарқатилган баёнотида. Ҳужжатда таъкидланишича, Женева музокараларининг якунларини халқаро жамоатчилик тинчлик кучларининг ғалабаси деб баҳолади. Уруш оловини ёқувчиларни жиловлаб қўйиш учун ва олий даражадаги Совет — Америка учрашувининг олижаноб мақсадлари рўёбга чиқарилиши учун тинчлик йўлидаги ҳаракатни кучайтириш зарур.

ВАШИНГТОН. Вакиллар палатаси ташқи ишлар комитетининг раиси Д. Фэселл Женевада олий даражада ўтказилган учрашув якунларини Совет—Америка муносабатларини соғломлаштириш йўлидаги биринчи қадам деб баҳолади.

У АҚШнинг ажнабий давлатлардаги элчилари билан учрашувда сўзлаган нутқида «Женева музокараларининг ҳамкорлик учун муҳит вужудга келтириш борасидаги муваффақияти Совет—Америка муносабатларининг энг асосий соҳаларидаги реал ва конкрет натижалар билан тез мустаҳкамланиши керак», деб таъкидлади.

Женевада «фойдали битимлар имзоланди», деб уқтирди конгресс аъзоси. Учрашув музокараларни икки томонлама ва халқаро муносабатларнинг энг муҳим проблемалари юзасидан олий даражада, ташқи ишлар министрлари ва экспертлар даражасида давом эттириш учун асос солди.

ВЕНА. ТАСС мухбири И. Ревякин хабар қилади: Вена университетида бўлиб ўтган мунозара қатнашчилари КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев билан АҚШ президенти Р. Рейганнинг Женевада ўтказилган музокаралари натижаларини ижобий баҳоладилар. Университетдаги мунозарада Австрия, ГДР, Никарагуа, Канада, АҚШ, Швейцария, ГФР нинг урушга қарши ҳаракатлари вакиллари иштирок этдилар.

Планетамиздаги халқлар тинчликда яшашни хоҳлайдилар, ўз фарзандларини тарбиялаб ўстиришни ва эртанги кундан чўчимай, ўз келажакларини барпо этишни хоҳлайдилар. Шунинг учун ҳам кишилар Женева учрашуви вақтида тинчлик тўғрисида айтилган сўзларни зўр мамнуният ва умид билан кутиб олдилар, деди ўз нутқида тинчлик ва озодлик учун курашувчи Халқаро хотин-қизлар уюшмасининг бош секретари Э. Баллантайн.

Олий даражадаги Совет—Америка учрашувининг якунлари ҳеч кимни бепарво қолдирмади. Ҳамма жойдаги одамлар унинг натижаларини табриклаб кутиб олдилар, деди ГФР даги немис касаба союзлари бирлашмаси Рейнланд-пфальц ўлка ташкилотининг раиси Ю. Лельбах. Бироқ, деди у, жаҳон аҳлига баёнотларгина эмас, айниқса Қўшма Штатлар томонидан амалий ҳаракатлар қилиниши ҳам керак

Женева учрашуви урушга қарши ҳаракатга янги куч бахш этди, деди америкалик руҳоний, Халқаро тинчлик бюросининг вице-президенти Р. Макорлей. Ҳар куни АҚШдаги бу ҳаракатга аҳолининг турли табақаларига мансуб янги-янги кишилар қўшилмоқдалар. Оқ уй янги турдаги қурол-яроғларни ишлаб чиқиш ва ишлаб чиқариш режаларини Америка халқи олдида оқлаши тобора қийинлашиб бормоқда. «Стратегик мудофаа ташаббуси»нинг «мудофаа характери» тўғрисида оғиз кўпиртириб кўрсатилган важларга ҳеч ким ишонмай қўйди, деб таъкидлади Р. Макорлей. Бу ташаббусга «самовий урушлар» деб берилган ном унинг характери ва мақсадларига кўпроқ мувофиқ келади, деди у.

КАМПАЛА. Совет Иттифоқи тўхтовсиз қуролланиш пойгасига чек қўйиш мақсадида тинимсиз сарфлаётган куч-ғайратлар Женевада олий даражада ўтказилган Совет — Америка учрашувида яққол намоён бўлди, деди. «Уганда—СССР» маданий алоқалар жамияти бўлимининг бош секретари Сенионга. Бутун дунё халқлари каби Африка халқлари ҳам СССРнинг тинчлик ташаббусларини қўллаб-қувватлайдилар, деди у. Ҳозир янги турдаги қурол-яроғларни яратишга сарфланаётган маблағлар тараққиёт мақсадларига хизмат қилдирилиши керак. (ТАСС).

ЖАНУБИЙ АФРИКА РЕСПУБЛИКАСИ

Претория режимининг жазоловчи отрядлари билан апартеидга қарши курашувчилар ўртасида тўқнашувлар кучайиб бормоқда. Мамлакатда террор қурбонлари сони кўпайган. Репрессияларга қарамасдан африкаликлар кам сонли оқтанлиларнинг хўжайинлик қилишларига қарши курашни тўхтатмаётирлар.

Суратда: Жанубий Африка миллий конгрессининг раҳбари Нельсон Манделанинг рафиқаси Брэндфортда ирқчиликка қарши нутқ сўзламоқда. Бу ерда турмада ўлдирилган 19 ёшли африкалик йигитни дафн этиш маросими уюштирилган эди.

АП—ТАСС телефотоси.

ХАЙБАР ДОВОНИДАГИ ЖАНГЛАР

ЛОНДОН, 10 декабрь (ТАСС). Покистоннинг диктаторлик режими Хайбар довони районида (Шимоли-Ғарбий чегара вилояти) яшаётган пушту қабилаларига қарши катта кўламдаги ҳарбий операцияларни давом эттирмоқда. Рейтер агентлигининг хабар қилишича, Покистон қуролли кучларининг бўлинмалари танклар ва бронетранспортерлар ёрдамида пушту қабилаларининг бошлиқлари ва оқсоқолларига қарашли мустаҳкамланган пунктларга айлантирилган йигирматадан кўп уйни ерпарчин қилдилар. Баъзи маълумотларга кўра, маъмурларнинг ваҳшиёна ҳаракатлари натижасида неча ўнлаб киши ўлган.

Агентликнинг таъкидлашича, шу райондаги полиция отрядларидан 200 га яқин киши қочиб кетган. Исломобод режимининг ёвузлигидан ғазабга келган бу кишилар қўзғолончи қабилалар тарафига ўтган.

Пушту қабилалари Афғонистон аксилинқилобчи муртадлар тўдаларини ўз территориясидан ўтказмай қўйгач, Покистон ҳарбийлари уларга қарши қаттиқ жазо чораларини кўришга киришди. АҚШ бошлиқ халқаро империализм ва реакция кучлари ана шу аксилинқилобчилар қўли билан Афғонистон Демократик Республикасига қарши эълон қилинмаган уруш олиб бормоқда.

КОБУЛ, 10 декабрь. (ТАСС). Афғонистон Бахтар ахборот агентлигининг хабар қилишича, Покистон мунтазам армиясининг қисмлари Жанубий Вазиристон районига бостириб кириб, Ахмадзай ва Вазирлар қабилаларига қуролли ҳужум қилган. Ахмадзай қабиласи бир қанча гоифаларининг бошлиқлари ва оқсоқоллари қамоққа олинган.

Бахтар агентлигининг маълумотларига кўра, пушту қабилалари қўшинларга қуролли қаршилик кўрсатган. Натижада иккала томондан ўлдирилган ва яраланганлар бор. Вазирлар қабилаларининг раҳбарларидан бири Мулк Ажаоҳон маъмурларнинг вакилларини огоҳлантириб, агрессия ҳаракатлари давом эттирилаверса вазирлар тоққа чиқиб кетиб, Покистон қўшинларига тегишли зарба берадилар деган.

Покистон ҳарбийларининг эрксевар пушту қабилаларига қарши жазо операциялари афғонистондагиларни дарғазаб қилди албатта. Шу кунларда Кобул, Жалолобод, Ҳиротда, Афғонистон Демократик Республикасининг бошқа шаҳарларида ҳарбийларнинг жазо ҳаракатлари тўхтатилсин, деб талаб қўйган кўп минг кишилик норозилик юришлари, митинглари бўлиб ўтди.

АЛИШЕР НАВОИЙ «ХАМСА»СИНИНГ 500 ЙИЛЛИГИГА

ИЛМИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

Буюк шоир ва мутафаккир Алишер Навоий томонидан яратилган, жаҳон классик адабиётининг нодир намуналаридан бири — «Хамса» ёзилганлигининг 500 йиллиги маданий ҳаётимизда катта воқеадир. Уни Ватанимиз халқлари, хорижий мамлакатлар тараққийпарвар адабиётининг вакиллари, кўп сонли китобхонлар нишонламоқдалар. Негаки, ҳар бир достони асрлар оша қўлдан-қўлга, авлоддан-авлодга ўтиб, севиб ўқилиб келинаётган «Хамса» уларга эзгулик, завқ-шавқ, ором бағишламоқда. Уни бугунги кунда дунёнинг турли бурчакларида билишади, ўз она тилларида ўқишади. «Хамса»га ишлаҷган, унинг достонлари («Ҳайрат ул-аброр», «Фарҳод ва Ширин», «Садди Искандарий», «Лайли ва Мажнун», «Сабъаи сайёр») асосида яратилган санъат асарлари ҳам бадиий маданият мухлисларининг севимли мулкига айланиб қолган. «Хамса» адабиётшунослар ва санъатшунослар учун ўзига хос илҳом манбаидир.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси, республика Ёзувчилар союзи Алишер Навоий «Хамса»сининг 500 йиллигига бағишлаб илмий конференция ўтказди.

Конференцияни Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти П. Ҳабибуллаев кириш сўзи билан очди. Сўнг Ҳ. Сулаймонов номидаги Қўлёзмалар институтидан — филология фанлари доктори А. Қаюмов «Навоий «Хамса»си — ўзбек адабиётининг шоҳ асари», А. С. Пушкин номидаги Тил ва адабиёт институтидан — филология фанлари доктори А. Ҳайитметов «Навоий «Хамса»сининг оламшумул аҳамияти», Тошкент давлат Рус тили ва адабиёти педагогика институтидан — филология фанлари доктори А. Рустамов «Ўзбек адабий тилининг тараққиётида Навоий «Хамса»сининг ўрни ва аҳамияти» мавзуларида докладлар қилдилар.

Илмий конференция секциялар мажлисларида давом эттирилди. Уларда «Хамса»нинг ғоя ва образлар дунёси, қўлёзмалари, нашр ва таржималари, санъат асарларидаги сюжет ва образлари, ўзбек адабий тили тараққиётидаги ўрни ҳақида гап борди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Тарих, тилшунослик ва адабиётшунослик бўлими академик-секретари Г. Пугаченкова илмий анжуманга якун ясади.

НОДИР ҚЎЛЁЗМАЛАР

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Қўлёзмалар институти Адабиёт музейи заминида ташкил топган бўлиб, унинг фондига 1938 йилда асос солинган эди. Ўшандан буён ўтган салкам эллик йил давомида мазкур фондга Алишер Навоий асарларининг 250 дан ортиқ қўлёзма нусхалари келиб тушди. Булар орасида Алишер Навоий «Хамса»сининг 58 та қўлёзма нусхаси мавжуд.

Навоий куллиётига кирган «Хамса» қўлёзмалари, шу нодир асарнинг яхлит ва мукаммал қўлёзмалари, шоирнинг икки достонини ўз ичига олган қўлёзмалар шулар жумласидан.

Бу ҳақда котиб ўзи ёзган шеърий хотимада маълумот беради. Китоб чиройли настаълиқ хатида битилган, бадиий безаклари ҳам ўта нозик ва нафис. Ҳар бир достон унвон ёки лавҳа билан бошланади. «Хамса» достонларининг мазмунига мос расмлар чизилган. Расмларда мусаввирнинг номи кўрсатилмаган.

Куллиётлар таркибига кирган «Хамса» нусхалари ичида 316 рақамли қўлёзма муҳим аҳамиятга эга. У Совет Иттифоқи, умуман, жаҳон фондлари бўйича Навоий куллиётининг XIX асрда тузилган мукаммал нусхаси бўлиб, ҳозирги навоийшунослик фани учун муҳим аҳамият касб этади. Куллиёт таркибига «Хамса» билан биргаликда Навоийнинг ўн олти асари киритилган. 1400 саҳифадан иборат ушбу улкан қўлёзмани олти йил (1824—1830) давомида Абдураҳим ибн Муҳаммад Фозил Кошғарий кўчирган. Китоб XIX аср Шарқ бадиий қўлёзма санъатининг ютуқларини мукаммал акс эттиради. Текст йирик, чиройли настаълиқ хатида битилган. Ҳар бир асар бошланишида зарҳал лавҳалар, айрим асарлар бошланишида эса, нафис қўш зарварақлар бор.

Институт фондида «Хамса»нинг яхлит ва мукаммал қўлёзмаларининг XVI асрга мансуб иккита ноёб нусхаси бор. Улардан бири 1580 йилда китобот этилган. Котиби Ибн Абулмакорим Абдулқаҳҳоб ал-Ҳижозийдир. Қўлёзма Бухоро нафис хаттотлик ва бадиий китобот санъатининг ажойиб намунаси ҳисобланади. Унга достонларнинг мазмунига мос миниатюралар ишланган. XVI асрга мансуб иккинчи қўлёзма ҳам Бухорода 1591 йилда кўчириб тугалланган. Унинг ҳошиясида шеърий луғат берилган. Бу луғатда Навоий асарлари (хусусан «Хамса»)да учрайдиган қадим ўзбек сўзларининг форсий маънолари шеър билан изоҳлаб берилади.

«Хамса»нинг қолган нусхалари XVII—XIX асрларда ва XX аср бошларида кўчирилган. XIX аср қўлёзмалари ўзининг чиройли миниатюралари билан ҳам қимматлидир. Мазкур қўлёзма «Хамса»нинг тўрт достонидан ташкил топган бўлиб, биринчи достон — «Ҳайрат ул-аброр» ўрнига «Лисон ут-тайр» киритилган. Нусхани Мулла Рўзи Котиб (Котиб унинг адабий тахаллуси) 1824 йилда Қўқон шаҳрида кўчирган.

Институт фондида «Хамса»нинг юқоридаги нусхаларидан ташқари илм учун ҳар жиҳатдан қимматли манба бўла оладиган қатор нусхалари ҳам бор.

Қўлёзмаларнинг кўпчилигида қайси шаҳарда китобот қилинганлиги кўрсатилган. Улар Хива, Қўқон, Бухоро, Самарқанд, Каттақўрғон, Наманган, Тошкент, Шаҳрисабз ва бошқа шаҳарларда кўчирилган. Китобот ўрни кўрсатилмаган йигирмадан ортиқ манба ҳам хати, қоғози, муқоваси ва бошқа белгиларига қараб Ўрта Осиё шаҳарларида кўчирилган, деб ҳисоблаймиз.

«Хамса» қўлёзмаларини кўчирган котибларнинг аксарияти ўз номларини кўрсатганлар. Айримларида котиблар номи қайд этилмаган. «Хамса» қўлёзмаларини кўчирган котиблар орасида машҳур шоир ва олимлар ҳам бор. Жумладан, «Хамса»нинг тўртинчи достони — «Сабъаи сайёр»нинг алоҳида бир қўлёзмасини машҳур шоир, тарихчи ва таржимон Мунис Хоразмий (1778—1829) ўз қўли билан кўчирган. Шарқ шеъриятининг қонуниятларини чуқур ўрганиш мақсадида Мунис 20 ёшида Навоийнинг «Мезон ул-авзон» рисоласини ҳам кўчириб чиқди. Унинг бу табаррук дастхати бизгача етиб келган.

Қўлёзмаларни ўрганиш Навоий «Хамса»си фақат ўзбек халқи орасидагина эмас, балки, қардош туркий халқлар ўртасида ҳам кенг тарқалганидан далолат беради. Айниқса, озарбайжон, туркман ва уйғур халқлари «Хамса»ни севиб ўқиганлар, улардан етишган котиблар «Хамса»ни ва унинг достонларини кўчириб тарқатишда маърифатпарварлик ролини ўйнаганлар.

Қўлёзмалар институти фондидаги Навоий «Хамса»сининг нусхалари шоир меросини илмий-танқидий текширишда, Навоий «Хамса»сига талаб ва хамсахонлик анъаналарини аниқлашда, ҳар бир даврдаги турли ижтимоий табақаларнинг Навоий асарларига бўлган муносабатини ўрганишда, хаттотлик, китобот иши ва санъати билан боғлиқ касб-ҳунарларнинг тараққиётини билишда алоҳида аҳамиятга эга. Зотан, «Хамса» қўлёзмалари ота-боболаримиз яратган нафис бадиий меросдир. Шунинг учун биз уларни ўтган асрларнинг нодир туҳфаси сифатида эъзозлаймиз.

М. ҲАКИМОВ,
филология фанлари кандидати.

ЯНА НОН ҲАҚИДА

ХАРИДОР ТАЛАБИ — ҲАҚЛИ ТАЛАБ

«Ташкентхлеб» ишлаб чиқариш бирлашмаси диққатига

«Кўпчиликнинг кайфияти сенинг ҳалол меҳнатингга боғлиқлигини унутма!» «Ташкентхлеб» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли 1-нон заводи ишчи ва хизматчиларининг шиори ана шундай. Шаҳримиздаги Ленин, Ҳамза, Куйбишев, Киров районлари меҳнаткашлари дастурхонини нон билан безаётган бу корхона коллективи, айниқса, шу кунларда зарбдорчасига меҳнат қиляпти. Пойтахт аҳолисига 9 ой мобайнида пландан ташқари 408 минг сўмлик маҳсулот етказиб берилди. 29,5 минг тонна ун, 700 минг шартли тонна ёқилғи тежаб қолинди. Қарийб 1 миллион 558 минг сўм соф фойда олинди.

Сурункасига 2 йилдан буён Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети кўчма Қизил байроғини ўз қўлида сақлаб келаётган коллектив аъзолари беш йиллик планни адо этиб, йил охиригача 450 минг сўмлик маҳсулот етказиб бериш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Лекин пайтахтдаги барча нон заводларида пиширилаётган нон маҳсулотлари аҳолига манзур бўляпти-ми? Барча корхоналар партия ва ҳукуматимизнинг меҳнаткашларни сифатли нонга бўлган эҳтиёжини қондириш, нон хилларини кўпайтириш ва унинг исроф қилинишининг олдини олиш ҳақидаги кўрсатмаларини тўла бажаришяптими?

Тўғри, «Ташкентхлеб» ишлаб чиқариш бирлашмаси бу соҳада маълум ишларни амалга оширди. Чунончи, нон сифатини яхшилаш, ишлаб чиқаришни қайта жиҳозлаш, нон ресурсларини эҳтиёт қилиш, уларнинг хилини кўпайтириш борасида айрим чора-тадбирлар кўрилди. 4-нон заводининг ржаной цехини реконструкция қилиш тугалланди, майда ҳажмли нон тайёрлаш анча кўпайди, сут зардоби қўшилган 300 граммли оби нон ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Ҳозирги кунда бундай нон маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажми анча ошди. Лекин бу ишлар ҳали дарёдан томчи, холос. Ҳамон нон маҳсулотларининг сифати кўнгилдагидек эмас. Бу — аҳолининг ҳақли эътирозига сабаб бўлмоқда:

«Нонни ёмон, деб бўлмайди-ю, аммо, баъзан уни хом-хаталалиги, берч, куйиб кетганлигини кўриб дилинг ранжийди. Айниқса, 11 тийинли оби нон жуда хомсиз», — деб ёзади М. Содиқова. Пенсионер М. В. Ивановнанинг хати ҳам худди шу фикрни тасдиқлайди:

«Батонларнинг ранги хира. 30 тийинли олий нав булка нонининг мағзи яхши пишмайди».

«Ташхлебторг»нинг 18-магазини Тракторсозлар микрорайонида жойлашган. Бу ерда ўрта ҳисобда кунига 4-4,5 тонна, қиш даврида 5-5,5 тонна нон сотилади.

— Дўконимиз массивдаги ихтисослашган ягона нон магазини. 1-, 2-, 3-, 4-массив ва жанубий массив аҳолисини, трактор заводи ишчи ва хизматчиларини нон билан таъминлаш бизнинг зиммамизда, — дейди магазин мудири Ф. Батаева. — Аммо массив аҳолисининг нон маҳсулотларига бўлган талабини тўла қондира оляпмиз, деб айта олмаймиз. Чунки ассортимент бўйича буюртмаларимиз корхоналар томонидан сурункасига бажарилмаётир. Нон ташиш графиклари ҳам мунтазам бузиляпти. Чунончи, 4-нон заводига олти хил парҳез нон учун буюртма берилгани ҳолда, бор йўғи бир хилини оляпмиз. Бунинг устига буюртмада кўрсатилган 600 килограмм ўрнига бу турдаги парҳез нондан 300-400 килограмм миқдорида келтириляпти. Буғдой нон учун 3-нон заводига буюртма берамиз. Бу корхона ҳам бизнинг буюртмамизни бажармаётир.

Нон инсон энг кўп истеъмол қиладиган тўйимли озиқлардан бўлгани учун ҳам унга бўлган талаб катта. Кези келганда шуни айтиш керакки, айрим корхоналар ишлаб чиқараётган нонлар сифати стандарт талабларига жавоб бермайди. Баъзан бундай маҳсулотларни заводга қайтариб юборишга тўғри келади.

Дарҳақиқат, магазин мудирининг гапларида жон бор. 12 сентябрь куни ушбу магазинда Тошкент нон-булка комбинатининг 2-корхонасига 522 килограмм олий навли батон, консул булочкалари, оддий батон ва булкалар қайтариб юборилди. 12 октябрь куни эса шу комбинатдан 528 килограмм олий сорт, оддий батонлар ва консул булочкалар стандарт талабларига жавоб бермагани учун қабул қилиб олинмади. Сентябрь-октябрь ойларида ҳаммаси бўлиб бу ерда 1 тонна 100 килограмм нон-булка маҳсулотлари брак қилиниб, қайта ишлаш учун корхоналарга жўнатилди. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

5/2-нон заводи маҳсулотлари ҳам сифатсизлиги жиҳатидан юқоридаги комбинат маҳсулотларидан қолишмайди. Бу заводда тайёрланаётган баҳоси 30 тийинли олий сорт булка нон сифатсиз, вазни 50 граммдан 150 граммгача кам чиқмоқда, оби нон ҳам, 1-булка-кондитер комбинатининг майда булочкалари ҳам сифатсиз. Ваҳолонки, аҳолининг бундай маҳсулотларга бўлган талаби катта.

Нон заводларида фойдаланилмаётган резервлар кўп. Дўкон расталарида эса чиройли, бўрсилдоқ нонлар билан бир қаторда ҳамон хомсиз, куйган, суви қочган, эзилган нонларни учратамиз. Бундай маҳсулотлар расталарга қандай йўл оляпти? Бундай маҳсулотлар нима учун корхона дарвозасидан бемалол чиқиб кетяпти? Назоратчилар қаёққа қарашяпти, деган савол туғилади.

Кейинги йилларда «Ташхлебторг» магазинларида харидорлар талабини ўрганиш, маҳсулот сифатини яхшилаш борасида бирмунча тадбирлар амалга ошириляпти. Харидорлар талабини ўрганиш мақсадида нон-булка маҳсулотлари кўргазмалари ташкил этиляпти, харидорлар конференциялари ўтказилаяпти. Сифатсиз нонлар магазинларда қабул қилинмаяпти, ёки бошқасига алмаштириляпти. Баъзан қайта ишлаш учун корхонанинг ўзига қайтариб юбориляпти. Шу йилнинг 9 ойи мобайнида «Ташкентхлеб» ишлаб чиқариш бирлашмаси корхоналарига 43,5 тонна, булка-кондитер комбинатига 14 тонна маҳсулот қайтарилди. Сифатсиз нон тайёрлаётган ва буюртмаларни бажармаган корхоналарга 32 минг сўм жарима солинди.

Булка-кондитер комбинатига қарашли 1-корхона ишлаб чиқараётган кичик ҳажмли булочкалар ҳам сифат, ҳам миқдор жиҳатидан талабни қондирмаётганлиги ҳеч кимга сир эмас. Ҳамон бу ерда ишлаб чиқарилаётган булочкаларнинг хили кам. Ваҳолонки, нондан тежаб-тергаб фойдаланиш масаласини ҳал этиш йўлларидан бири майда булочкаларни ишлаб чиқаришни кўпайтиришдир. Айниқса, кечқурунлари бу маҳсулотларнинг тақчиллиги сезилади. «Ташхлебторг» идораси шартномасида 13 хил миллий нон маҳсулотлари етказиб бериш кўзда тутилган. Амалда-чи? Торг магазинларига фақат беш-олти хилгина миллий нон келтириляпти. Бунинг сабаби нимада? Корхоналар план тўлдиришнинг осон йўлига ўтиб олишган. Улар майда ҳажмдаги маҳсулот ишлаб чиқаришдан кўра, катта ҳажмдагисини кўпроқ тайёрлашни афзал билишади.

— Нон маҳсулотларининг сифатсизлиги ҳақидаги харидорлар эътирози — ҳақли эътироз, — дейди «Ташхлебторг» директорининг ўринбосари А. Каримов. — Биз харидорларнинг сифатли нон маҳсулотларига бўлган талабинигина эмас, ассортимент бўйича талабини ҳам қондира олмаяпмиз. Сифатсиз нон ишлаб чиқарилаётганига асосан техника назорати бўлимларининг иши яхши йўлга қўйилмаганлиги сабаб бўлмоқда. Шаҳар бўйича 133 та ихтисослашган магазинимиз бор. Шулардан 89 таси туну-кун ишлайди. Бир кеча-кундузда ўрта ҳисобда 44.5 минг сўмлик нон-булка маҳсулотлари сотилади. Шуниси ачинарлики, брак маҳсулотларнинг 90 проценти тунги сменага тўғри келади. Чунки сифатсиз маҳсулотлар кечки сменада ишлаб чиқарилади. Тунги сменада маҳсулот сифати назорат қилинмайди. 5/2-нон заводи ишлаб чиқараётган олий нав булка нонга талаб кучли. Торг қарамоғида магазинлардан ҳар куни 30 тоннага яқин буюртма берилгани ҳолда, бу хилдаги нондан бор йўғи 20 тонна келтириляпти. Буюртма берилаётганда истеъмолчилар талаби ҳисобга олинишини ҳеч ким ўйлаб ҳам кўрмайди.

1971 йилдан бошлаб нонлар контейнер ёрдамида ташила бошланди. Ҳозирги кунда 37 магазин нонни контейнерда қабул қилади. Лекин бу усул ўзини оқлаяптими? Тўғри, контейнерда ташилганда вақтдан бир оз ютиш мумкин. Лекин у ниҳоятда қўпол ва оғир. Ташқи кўриниши хунук. Бу масаланинг бир томони. Иккинчидан дўконларда асосан хотин-қизлар ишлайди. Бундай контейнерларни жилдириш осон эмас. Шунинг учун контейнерлар ихчам, кўркам қилиб, пластмассалардан ясалса мақсадга мувофиқ бўлар эди.

«Ташкентхлеб» ишлаб чиқариш бирлашмаси бу муҳим ҳаётий вазифани ҳал этиш учун бутун куч ва имкониятларни ишга солиши, аҳолининг сифатли нонларга бўлган эҳтиёжини қондириш учун тегишли чора тадбирлар кўриши лозим.

Сифатли нон исроф бўлмайди. Маъмурчилик тимсоли, фаровонлигимиз рамзи бўлган нон маҳсулотларидан тежаб-тергаб фойдаланиш, исрофгарчиликнинг олдини олиш давлат аҳамиятига эга бўлган умумхалқ ишидир. Зеро, иқтисод ва тежамкорлик шу бугунги кунда энг долзарб вазифа ҳисобланар экан, нон маҳсулотларини ишлаб чиқариш, сақлаш, сотиш соҳасида тартиб ўрнатиб, унга хўжасизларча муносабатнинг ҳар қандай кўринишига чек қўйиш даркор.

М. МИРЗАМУҲАМЕДОВА,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Фарғона область Тошлоқ район марказидаги «Тошлоқ» универсал магазини доимо харидорлар билан гавжум. Универмагда 6 та ихтисослашган бўлим мавжуд. Бўлим сотувчилари аҳолининг талаб ва эҳтиёжларини диққат билан ўрганиб, уларни қондиришга интилишяпти. Бу товар обороти планларини ортиғи билан адо этиш имконини бермоқда. Ҳозирги кунда илғор коллектив аъзолари турдош корхоналараро социалистик мусобақада олдинда бормоқда.

Суратда: универмагнинг галантерея бўлимида.

Ш. АЛИМОВ, Б. ЮСУПОВ фотоси (ЎзТАГ).

ТЕАТР РАССОМИ КЎРГАЗМАСИ

Театр пардаси очилади, саҳнада ҳеч ким йўқ, лекин томошабинлар рассомга қарсак чалади. Чунки, унинг декорациялари чиройли ёки кишига таъсир этишидан ташқари, асар руҳини образли ифода этади. Театр рассоми СССР Давлат мукофотининг лауреати Георгий Брим ишлари ана шундай хусусиятга эга. Г. Р. Бримнинг Тошкент Кино уйида очилган шахсий виставкасида унинг асарлари — декорацияларнинг эскизлари, костюмлар, саҳна кўринишлари бор.

Рассом санъат йўлидаги кўп йиллик хизмати давомида турли даврларда ўтган қаҳрамонлар ва воқеаларга мурожаат этди. Софоклнинг «Шоҳ Эдип» ва Ҳамзанинг «Бой ила хизматчи», Ф. Шиллернинг «Мария Стюарт» ва Комил Яшиннинг «Инқилоб тонги», О. Абдуллиннинг «Ўн учинчи раис» ва Б. Васильев қиссаси асосида саҳналаштирилган «Рўйхатларда йўқ...» спектакллари шулар жумласидандир.

Ҳамза номидаги ўзбек Давлат академик драма театрининг саҳнаси рассом учун бош саҳна бўлиб қолди, саҳна картиналарини яратибгина қолмай, автор, режиссёр, актёрларнинг ниятини томошабингача етказиб бериш истаги ва уни излаш эса санъаткорнинг ижодиёт йўли бўлди.

Парда очилади. Саҳнада ҳали ҳеч ким йўқ. Лекин рассомнинг мўйқалами, фантазияси, маҳорати билан чизилган саҳна образи кўз ўнгингизда намоён бўлади.

С. ФРОЛОВА,
ЎзТАГ мухбири.

ОБ-ҲАВО

Синоптикларнинг хабар беришича Ўзбекистонда ҳаво ўзгариб туради, ёғингарчилик кутилмайди. Кечаси ва эрталаб туман тушади. Жануби-шарқдан секундига 3-8, Бекобод районида 17-22 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 4-9 даража совуқ, кундузи 4-9 даража иссиқ, Фарғона водийсида кундузи 3 даража совуқ билан 2 даража иссиқ атрофида бўлади.

Тошкентда кечаси 0-2 даража совуқ бўлиб, кундузи ҳарорат 6-8 даражагача кўтарилади.

Редактор Л. ҚАЮМОВ.

РЕКЛАМА ✿ ЭЪЛОНЛАР

ЛЕНИНГРАД ДАВЛАТ МУЗ УСТИДА БАЛЕТИ
ВА
«ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ ЗАЛИ
1985 йил 27 декабрдан 1986 йил 11 январгача

«МУЗ УСТИДА АРЧА»

ЯНГИ ЙИЛ БАЙРАМ ТОМОШАЛАРИНИ НАМОЙИШ ҚИЛАДИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Европа, Жаҳон биринчиликларининг беш карра совриндори, Олимпия ўйинларининг кумуш совриндори, Халқаро классдаги спорт мастери **Людмила Смирнова,** Европа, Жаҳон биринчиликларининг тўрт карра чемпиони, Олимпия ўйинлари чемпиони, СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери **Алексей Уланов,** РСФСРда хизмат кўрсатган артист **Ирина Филиппова,** РСФСРда хизмат кўрсатган артист **Александр Яковлев,** РСФСРда хизмат кўрсатган артист **Лариса Литвиненко** ва **Александр Шангин.**

Балет солистлари: СССР Кубоги соҳиби, СССР спорт мастери **Алексей Погодин** СССР спорт мастери **Елена Алепко, Ариадна Галкина, Ирина Корина, Елена Комарова, Людмила Панчина, Наталья Рибакова, Виктор Ельчин, Владимир Зайкин, Михаил Каминов, Владимир Лебедев, Олег Рябов, Владимир Шевляков,** ёш ижрочилар Бутуниттифоқ конкурси лауреати **Ольга Кувашёва,** шунингдек, **Ольга Кузнецова, Марина Подольская, Нелли Розова, Лариса Толкунова, Ольга Роша, Василий Васильев, Борис Есипов, Евгений Фешченко, Павел Иванов, Андрей Строганов.**

Музика раҳбари — Лео Корхин.

Репетиторлар — РСФСРда хизмат кўрсатган артист **Т. Колотильщикова, И. Дентовская.**

Бош балетмейстер — РСФСРда хизмат кўрсатган артист **К. А. Рассадин.**

Томошалар 27 декабрдан 31 декабргача соат 11, 13, 15.00 да,

1 январда — 13.00 ва 15.00 да,

2 январдан бошлаб 11, 13, 15.00 да бошланади.

Билетлар «Юбилей» спорт зали кассаларида ва вакиллар томонидан сотилмоқда.

Кассалар ҳар куни 12 дан 20.00 гача ишлайди.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 46-03-12, 46-70-31 — касса, 46-07-53, 46-68-77 — администратор.

СССР ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА
12—13 декабрь соат 20.00 да

Бутуниттифоқ профессионал бадиий коллективлар кўриги-конкурси дипломанти, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати

ВОКАЛ-ХОРЕОГРАФИК «ЛАЗГИ» АНСАМБЛИНИНГ

КОНЦЕРТИ

Қатнашадилар: Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар ОРТИҚ ОТАЖОНОВ, ФЕРУЗА СОЛИҲОВА, ГУЛСАРА ЁҚУБОВА.

Солистлар: ФЕРУЗА МИРҲАМИДОВА РАЪНО ЖУМАНИЁЗОВА, МАВЛУДА ОЙНАҚУЛОВА, ЎКТАМ АҲМЕДОВ, НУРИЛЛА ЖУМЯЗОВ.

Ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли

Программани МАЪМУРА АБДУРАҲМОНОВА олиб боради.

«Лазги» ансамблининг бадиий раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ортиқ ОТАЖОНОВ.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
12 ДЕКАБРДАН БОШЛАБ

«ЯХШИ КАЙФИЯТ»

ЦИРК ТОМОШАЛАРИ

Программада РСФСРда хизмат кўрсатган артист Б. Иванов раҳбарлигидаги

«ШИМПАНЗЕ ЦИРКИ»

АТТРАКЦИОНИ

Икки бўлимдан иборат катта ранг-баранг программа.

Томошалар соат 19.30 да; шанба куни — 16.00, 19.00 да; якшанба куни — 13.00, 16.00, 19.00 бошланади.

Коллектив заявкалар қабул қилинади.

Касса соат 10 дан 20.00 гача очиқ.

Справкалар учун телефон: 44-35-91.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ИРРИГАЦИЯ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИ

институт ташкил этилганига 30 йил тўлиши муносабати билан унинг биринчи битирувчилари — 1955-1958 йилларда махсус факультетни тамомлаган ветеран-механизаторларнинг учрашувини

ТАШКИЛ ЭТАДИ

Ветеран-механизаторлар учрашувини 1986 йилнинг 10-январидан 15 январгача қуйидаги адресда ўтказиш мўлжалланмоқда: 700000, Тошкент шаҳри, ГСП, Қори Ниёзов кўчаси, 39-уй. Телефонлар: 35-92-32, 35-82-42. Етиб келиш вақти — 10 январь.

Институт ташкилий комиссияси учрашувда иштирок этиш истагини билдирган барча кишиларни даврага таклиф қилади ва шу ҳусусда бир қарорга келганликлари тўғрисида ҳамда ўзлари ҳақида қисқача маълумот билан хат, телеграмма ёки телефон орқали хабар қилишларини сўрайди.

ДОИМИЙ ИШГА

сатр қуйиш-ҳарф териш машиналарида ишлаш учун малакали **ҳарф терувчилар** ва **созловчилар** (ёлғиз шахслар)

ТАКЛИФ ҚИЛИНАДИ

Ёлғизларга ётоқхонадан жой берилади, оилалилар ҳам ётоқхонага жойлаштириладилар ва кейинчалик уларга квартира берилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ленин кўчаси, 42-уй, кадрлар бўлими.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 12 XII да **Чио-Чио-Сан,** 13/XII да **Тўмарис.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРА-КАТТА ТЕАТРИДА — 12/XII Куёв, 13/XIIда **Бой ила хизматчи.**

●

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИ

14-15 декабрь соат 19.00да премьера

Ўлмас Умарбеков асари

КУРОРТ

2 пардали комедия

Саҳналаштирувчи режиссёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Р. ҲАМИДОВ.

Рассом — У. САЙДАЛИЕВ

Касса соат 10.00 дан 19.00 гача очиқ.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

Тошкент давлат чет тиллар педагогика институти коллективи институт партия комитетининг секретари А. А. Алихўжаевга отаси

АБДУЛЛА АЛИХЎЖАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

12 ДЕКАБРЬ, ПАЙШАНБА

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.40 — «Буратино кўргазмаси». 10.10 — «Ивонна». Бадиий фильм. 11.30 — «Ҳайвонот оламида». 12.30 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.15 — Ҳужжатли фильмлар. 15.40 — «Эски дунёдан воз кечамиз». 16.25 — Й. Гайдн. 90-симфония. 16.55 — Ўқувчиларнинг Иваново область Ленин район партия комитетининг секретари Л. Мигунова билан учрашуви. 17.35 — Фильм-концерт. 18.00 — «Сўзни амалда иш билан оқла». 18.30 — Футбол. УЕФА кубоги. 20.15 — «Ўз олдингда». Бадиий фильм. 1-серия. 21.30 — «Время». 22.05 — Бадиий фильмнинг 2-серияси. 23.10 — «Дунё воқеалари». 23.25 — Концерт.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Телефильм. 9.35 — Табиатшунослик. 9.55 — Илмий-оммабоп фильм. 10.05 — Испан тили. 10.55 — Ҳужжатли фильм. 11.05 — «Олис олислар-да». 11.35 — Ўқув кўрсатуви. 12.05 — «Сиз яратган боғ». 13.40 — «Севги изҳори». Бадиий фильм. 1 ва 2-серялар. 16.00 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — «Қалбга яқин қўшиқлар». 19.30 — «Қишлоқ янгиликлари». 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 — Ритмик гимнастика. 21.15 — Халқ куйлари. 21.30 — «Время». 22.05 — Концерт. 22.50 — Илмий-оммабоп фильм. 23.00 — Футбол. Ўтиш турнири.

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Тонгги таронлар». 8.00 — «Беш йиллик одимлари». 8.20 — Янги китоблар. 8.30 — «Ахборот». 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Мультфильмлар. 18.40 — «Ҳаёт каби тирик». 19.10 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Дала ишлари кундалиги». 20.00 — Фильм-концерт. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Камолот сари. 21.30 — «Время». 22.05 — «Партия турмуши». 22.35 — «Нафосат».

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.05 — Москва-II. 18.10 — «Зарница — 85». 18.40 — Телефильм. 18.55 — «Инсон ва табиат». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Реклама. 19.55 — Зоология. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. 21.20 — Телекиножурнал. 21.30 — Москва-II.

РАДИО

БИРИНЧИ ПРОГРАММА: 8.30 — «Дўстлик чаманзорида». 9.30 Эстрада миниатюралари. 9.40 — «Қармоқ». 11.15 — КПСС XXVII съездига — 27 зарбдор ўн кунлик! 12.10 — «Ишчинома». 13.00 — «Малши». 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш. 15.40 — «Юлдузча». 17.00 — Ўқувчилар учун эшиттириш. 18.15 — «Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлари ҳикоя қиладилар». 18.30 — Болалар учун концерт. 18.40 — «Аланга». 19.25 — «Юность Узбекистана». 20.45 КПСС XXVII съезди шарафига. 22.30 — Тошкент область бадиий ҳаваскорлари концерти. 23.30 — «Дам олиш соатида».

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.